

Govern d'Andorra

MEMÒRIA ANUAL

2022

Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat
Andorra la Vella, 1 de gener del 2023

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ.....	2
2.-OBJECTIUS DE L'ÀREA.....	2
3.-NORMATIVA VINCULADA A L'ÀREA.....	2
4.- SERVEIS ESPECIALITZATS DE L'ÀREA	
I. Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.....	3
II. Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars.....	11
III. Servei de Trobada Familiar.....	27
IV. Servei Especialitzat d'Adopcions.....	36
5.- ALTRES PROGRAMES I SERVEIS	
I. Psicologia Forense.....	49
II. Programa UNITS.....	53
6.- TELÈFON 175.....	58
7.- CAMPANYES DE DIFUSIÓ I SENSIBILITZACIÓ	60
8.- ALTRES DADES: EL PROTOCOL D'ACTUACIÓ SOCIAL (PAS).....	62

1. INTRODUCCIÓ

L'Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència és la encarregada d'implantar i aplicar actuacions de prevenció i protecció prop dels infants i els adolescents que es trobin en una situació de risc, tant en l'àmbit individual com en l'àmbit familiar i comunitari, en els termes establerts a la normativa vigent i els convenis internacionals subscrits. Així mateix és la encarregada d'aplicar aquelles polítiques i actuacions vinculades a la promoció i aplicació del drets dels infants.

2. OBJECTIUS DE L'ÀREA

Segons el Decret del 12-6-2019 d'estructuració del Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut, les funcions adscrites a l'Àrea d'Atenció a la Infància i Adolescència són les següents:

- Implantar i aplicar actuacions de prevenció i protecció dels drets dels infants i els adolescents que es trobin en una situació de risc.
- Fer el seguiment dels menors d'edat la guarda i custòdia dels quals ha estat confiada judicialment al Govern i que han estat acollits al Centre Residencial d'Acció Educativa la Gavernera, que han estat derivats a una família extensa biològica o d'acollida o altres serveis que siguin establerts per la normativa vigent.
- Supervisar i gestionar el Servei Especialitzat d'Acolliment Familiar, d'acord amb la normativa vigent.
- Supervisar i gestionar el Servei Especialitzat d'Adopcions, d'acord amb la normativa vigent
- Gestionar els processos d'adopció nacional i internacional d'acord amb la normativa aplicable.

3. NORMATIVA VINCULADA A L'ÀREA

- Constitució del Principat d'Andorra del 14 de març de 1993 (BOPA núm. 24 de 4 de maig del 1993).
- Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989 (BOPA núm. 7, de 24 de gener de 1996).
- Conveni relatiu a la protecció dels infants i a la cooperació en matèria internacional fet a la Haia el 29 de maig del 1993, al qual el Principat d'Andorra es va adherir mitjançant instrument de ratificació dipositat el 2 de gener de 1996 i entrant en vigor l'1 de febrer de 1996. (BOPA. núm. 15, del 26 de febrer del 1997).
- Conveni del Consell d'Europa sobre la protecció dels infants contra l'explotació i l'abús sexuals, adoptat a Lanzarote el 25 d'octubre del 2007.
- Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996 (capítol primer i segon relatiu a l'adopció).
- Decret de modificació del Reglament d'adopcions de 10 de gener del 2013 (BOPA núm. 002 del 9 de gener del 2013).
- Decret 28-02-2018 d'aprovació del Reglament Regulador del Servei de trobada Familiar.
- Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents.

- Decret del 4-12-2019 d'aprovació del Reglament de funcionament de la Comissió Nacional de la Infància i l'Adolescència.
- Decret de l'11-11-2020 d'aprovació del Reglament regulador del procediment d'actuació immediata en casos d'evidència o sospita fonamentada d'abús, agressió sexual o maltractament físic agut contra infants i adolescents i el Protocol (PAI).
- Decret de l'11-11-2020 d'aprovació del Reglament regulador del procediment de notificació i actuació social de les situacions de risc dels infants i els adolescents i el Protocol (PAS).
- Decret 216/2021, del 30-6-2021 d'aprovació del Reglament de funcionament de la Comissió d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.
- Decret 305/2022, del 20 de juliol del 2022, d'aprovació del Reglament de funcionament de les Comissions Sociosanitàries de seguiment de persones en situacions d'elevada complexitat.

S'estan desplegant els reglaments que desenvolupen la Llei 14/2019;

- Reglament regulador Consell Nacional i Parroquial
- Reglament regulador Barnahus
- Reglament regulador registre unificat maltractaments i acreditació professional
- Reglament acolliment familiar
- Reglament acolliment residencial
- Reglament regulador d'adopcions

4. SERVEIS ESPECIALITZATS DE L'ÀREA

I.- Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Introducció

El Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, és segons la Llei 14/2019, el servei social, depenent del ministeri competent en matèria d'affers socials, adreçat a la valoració, l'orientació, l'assessorament i el seguiment dels infants i adolescents en situació de risc i desemparament.

El servei especialitzat d'atenció a la infància i l'adolescència (d'ara endavant SEAIA), d'acord amb els informes i les actuacions realitzats pel servei social d'atenció primària o per altres administracions públiques, ha de completar i actualitzar la valoració.

En cas que es tracti d'una situació de risc greu, ha d'exposar els indicadors de risc existents i fer una proposta tècnica d'intervenció a la Comissió d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (en endavant CAIA) amb les actuacions o les mesures que es considerin necessàries per reconduir la situació de risc detectada i protegir l'infant o l'adolescent. Aquesta proposta tècnica és valorada pels membres de dita Comissió.

S'entén per situació de desemparament la situació que afecta el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent, en el sentit que aquest es veu limitat o perjudicat greument per qualsevol circumstància personal, familiar o social, sempre que per protegir-lo de forma efectiva calgui separar-lo imprescindiblement del seu nucli familiar com a mesura adient per garantir la seva atenció adequada, d'acord amb el que estableix la normativa vigent.

En cas que el SEAIA valori que existeix els indicadors per aplicar una mesura de desemparament (segons l'article 86 de la llei), ha d'exposar aquesta situació prop de la CAIA i, si els seus membres ho consideren, trametre-ho prop de la judicatura.

La situació de desemparament la declara el batlle competent de la jurisdicció de menors, d'ofici o a instància del Ministeri Fiscal, del SEAIA, dels progenitors o de la persona que en tingui atribuïda la tutela o la guarda, o de qualsevol altre familiar de l'infant o l'adolescent.

Si el batlle competent acorda el desemparament, el SEAIA realitzarà l'elecció de la mesura de protecció més adient així com el seguiment i la intervenció tècnica amb els progenitors a fi de treballar la recuperabilitat de les capacitats parentals i que aquests infants o adolescents retornin al seu nucli familiar amb plenes garanties.

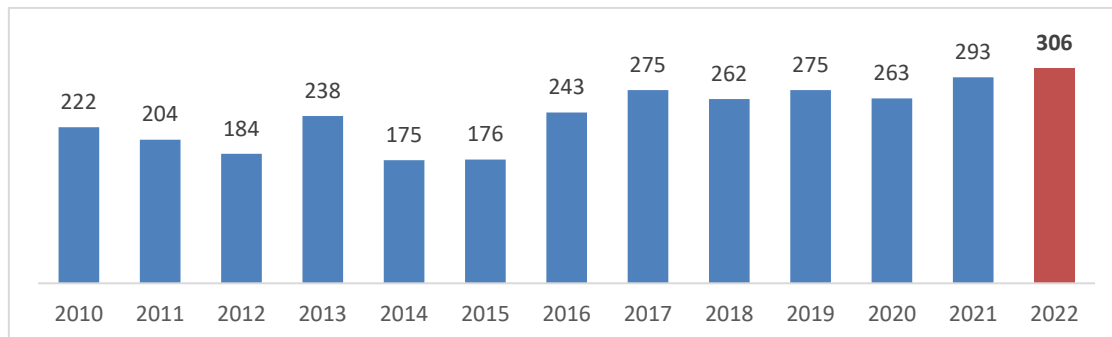
Destinataris

a) Els destinataris del servei són els menors de 0 a 18 anys residents al Principat d'Andorra que pateixen una situació de risc greu o desemparament que els impedeix gaudir d'un adequat desenvolupament biopsicosocial.

b) Els progenitors o tutors d'aquests infants o adolescents per treballar les seves capacitats parentals i reduir o reconduir els indicadors de risc detectats.

Durant l'any 2022, el SEAIA ha intervingut prop de 214 famílies i 306 infants i adolescents.

En el següent gràfic es pot observar l'evolució dels infants i els adolescents atesos pel SEAIA des de l'any 2010.

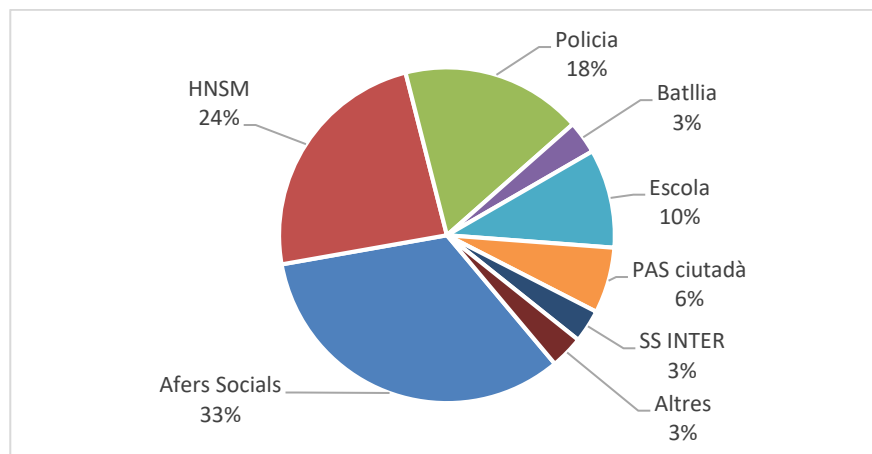
Dades estadístiques del servei

a) Dades respecte la intervenció efectuada

Serveis i institucions que deriven

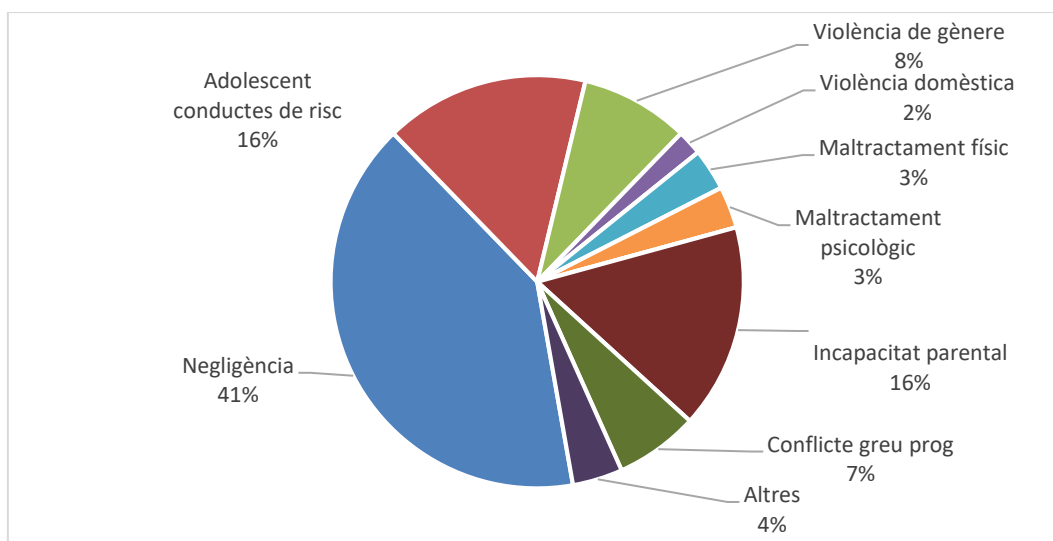
Durant l'any 2022, els professionals que han derivat les situacions de risc aquest any és més variat i predominen "l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell (Servei d'Urgències, UCA, Servei Especialitzat en Salut Mental)", "Policia" i "Afers Socials (SEAIA, SEAF, SEA, AAPF, SAVVG, ASPIAJ, psicòloga forense, telèfon de guàrdia social)".

A l'apartat "Altres" hi ha dos expedients que s'ha iniciat intervenció en un cas derivat d'un PAI i en l'altre per l'equip tècnic de l'Àrea de Justícia Juvenil i Mesures Penals Alternatives.

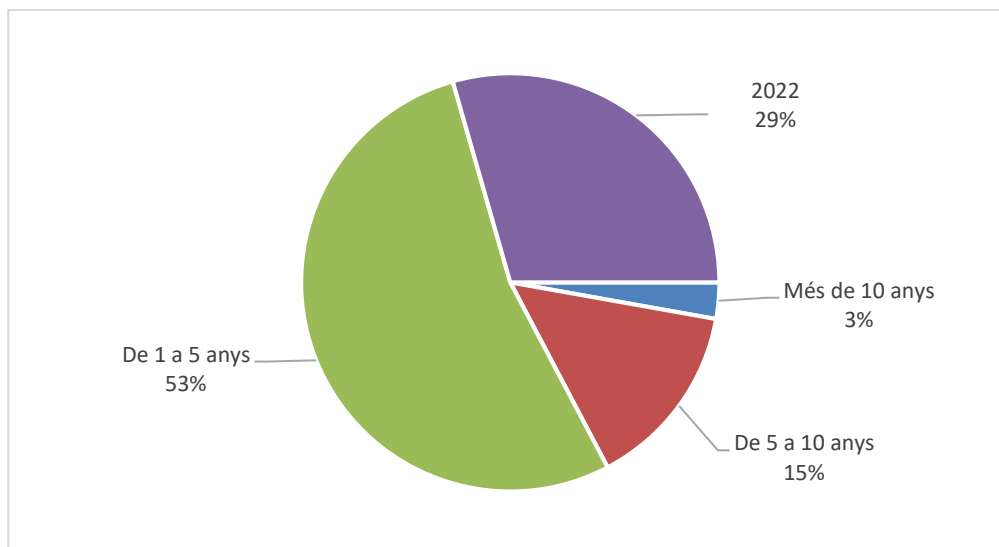
Motiu dels expedients derivats al SEIA

En els darrers anys continua predominant l'apartat de "Negligència" com a tipus de maltractament exercit dels progenitors vers els menors.

Temporalitat d'intervenció dels expedients actius al servei

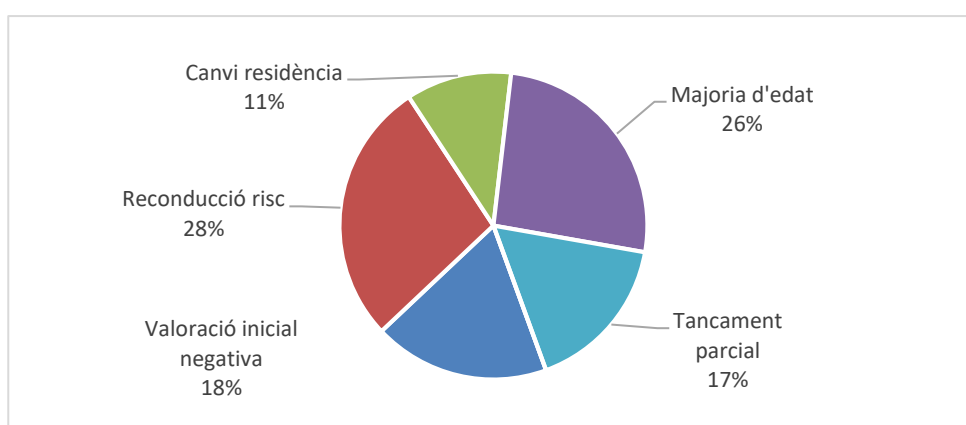
Tenint en compte el que s'ha exposat anteriorment, hi ha un augment considerable de les activacions realitzades durant el 2021, ja que s'han realitzat diferents accions per promoure la notificació professional i ciutadana. Tot i això, continua predominant els expedients en els qual fa entre un i cinc anys que s'intervé.

Motiu del tancament dels expedients

Durant el decurs del 2022 s'ha finalitzat la intervenció prop de 54 nuclis familiars. Cal destacar que el major percentatge d'expedients on s'ha finalitzat el seguiment per part del SEAIA, ha estat per la reconducció del risc detectat en un inici després de la intervenció realitzada per les professionals. També hi ha hagut un gran percentatge d'adolescents que han complert la majoria d'edat, i d'expedients on s'ha valorat que la situació que es va considerar de risc greu o de desemparament, després de l'avaluació psicosocial realitzada, s'ha descartat.

En el cas de realitzar un tancament es sol derivar a altres recursos especialitzats tals com l'Àrea d'Atenció a les persones i les Famílies, l'Àrea de Serveis i Programes per la infància, l'adolescència i joves o els serveis socials internacionals.

Mesures de protecció realitzades

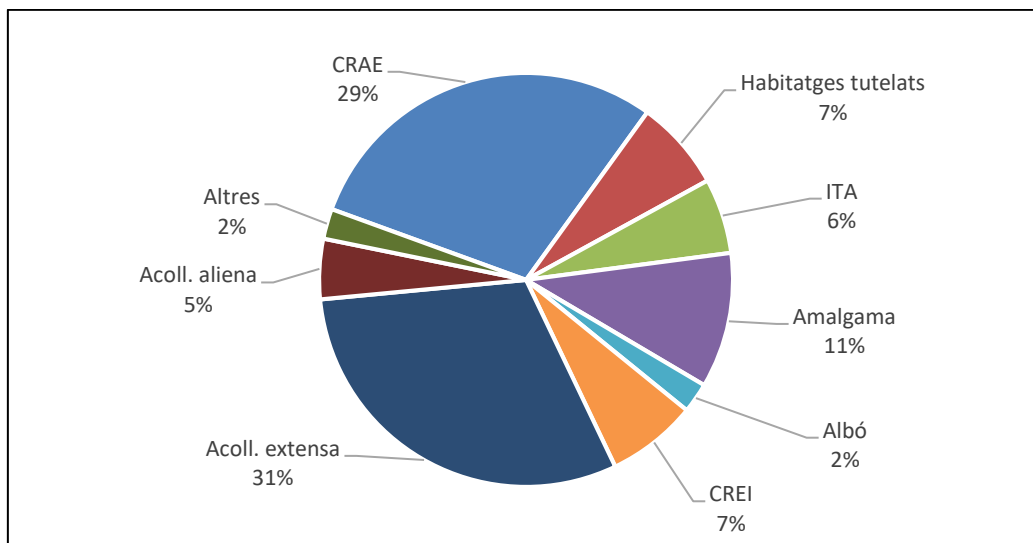
Durant el 2022 s'han establert diverses mesures de protecció prop dels infants i adolescents en relació als seus progenitors o persones que tenen atribuïda la seva tutela. A continuació s'exposen les mesures judicials establertes per demanda del SEAIA, els recursos utilitzats i les mesures establertes en quant a les visites dels infants i els adolescents amb els seus familiars:

MESURES DE PROTECCIÓ	Menors	Famílies
Assumpció de la tutela del menor per part de l'Estat	8	6
Assumpció de la tutela del menor per part de l'altre progenitor	16	13
Suspensió de visites amb un progenitor	3	4
Supervisió de visites al Servei de Trobada familiar	15	12
Ingressos al CRAE (propostes SEAIA)	7	7
- Guarda administrativa (art.93 Llei 14/2019)	2	1
- Actuació cautelar administrativa en cas d'urgència o conformitat	3	3
Ingressos a centres terapèutics	12	12
Ingressos al CREI	3	3

Com s'ha exposat anteriorment, la situació és de desemparament quan afecta el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent, i que per protegir-lo de forma efectiva, cal separar-lo imprescindiblement del seu nucli familiar com a mesura adient per garantir la seva atenció adequada, d'acord amb el que estableix la normativa vigent.

Tipus de recursos utilitzats

Durant el 2022 s'han aplicat aquests recursos en situacions de desemparament:

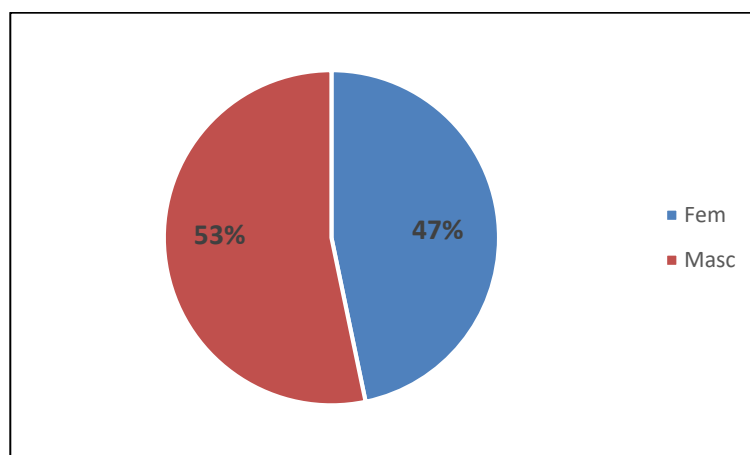

Centres terapèutics

Durant el 2022, han ingressat 14 adolescents a centres terapèutics a Catalunya, 9 adolescents al centre terapèutic Amalgama⁷ i 5 a l'Institut de Trastorns Alimentaris (ITA).

b) Dades sociodemogràfiques

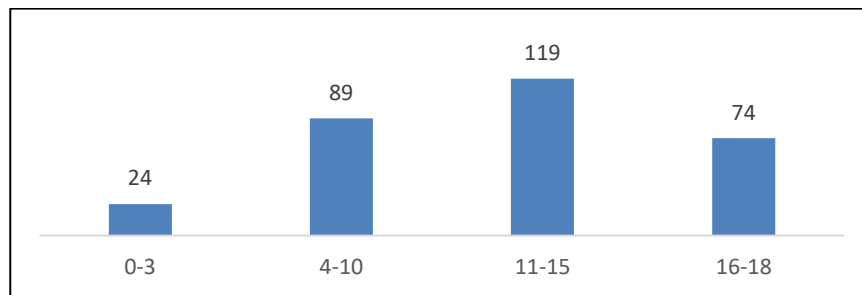
Gènere

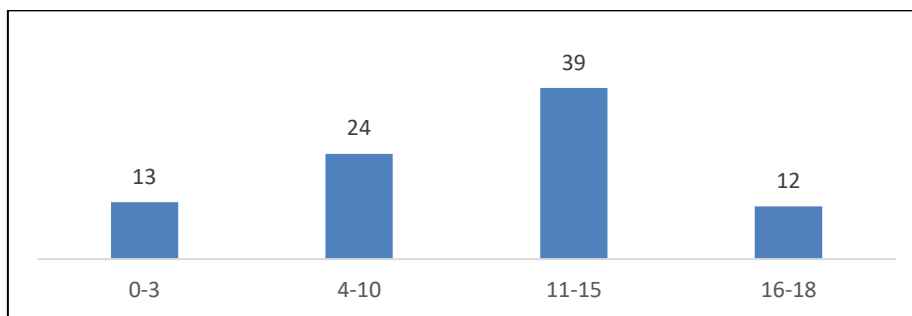
Edat

En aquest apartat, tenint en compte la importància de la dada i la voluntat d'aquest servei de poder atendre els menors en risc el més aviat possible, es presenta la mateixa dada dels menors atesos i d'aquells que s'ha realitzat l'obertura al 2022, per tal de conèixer l'evolució de les edats ateses. Com es pot observar, els adolescents continuen sent la franja d'edat més atesa.

Edat de la totalitat dels infants i adolescents atesos durant l'any

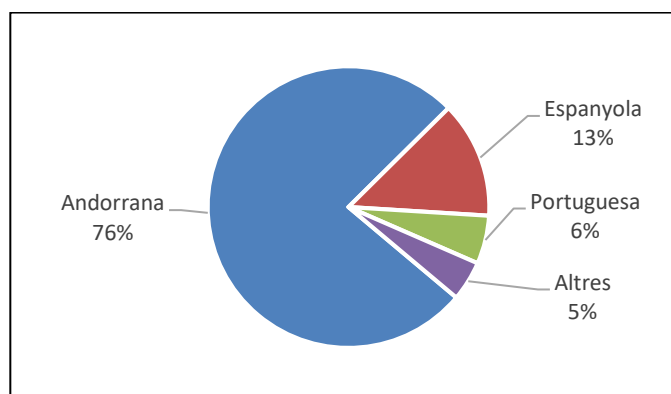

Edat dels infants i adolescents amb obertura durant el 2022

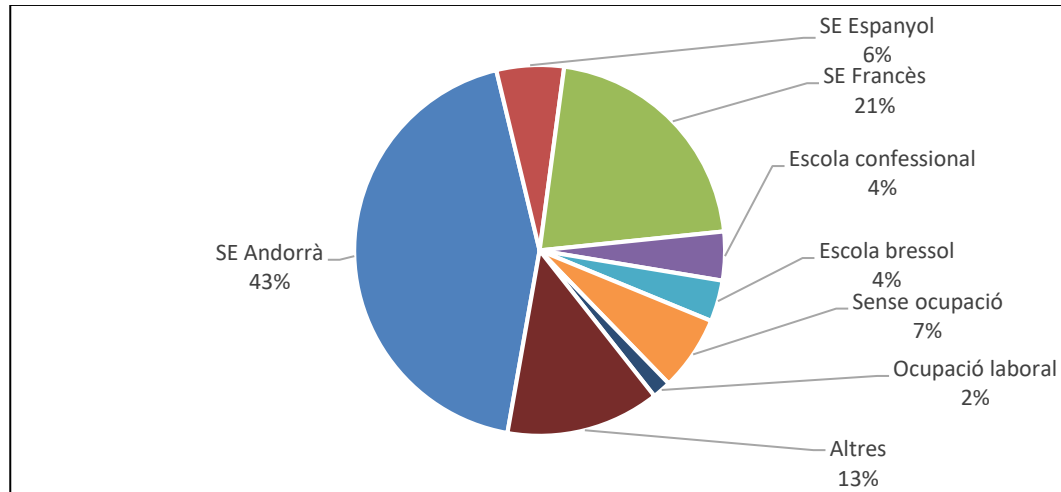
Nacionalitat

La nacionalitat andorrana continua sent la que mostra un percentatge més elevat en els menors atesos.

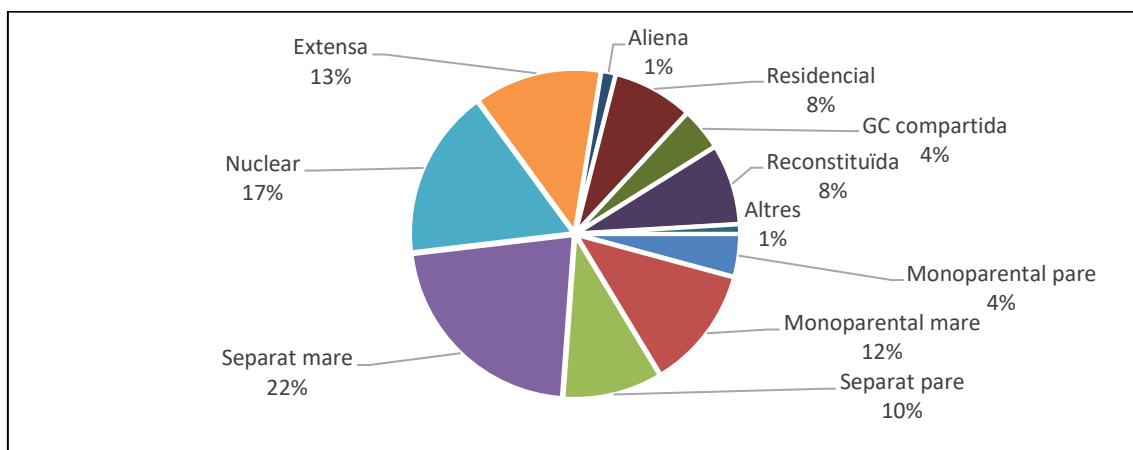
Escolarització i ocupació laboral

Hi ha hagut un augment, en comparació als anys anteriors, en relació als menors que acudeixen prop dels centres que formen part del Sistema Educatiu Andorrà.

Tipus de família atesa

En els darrers anys, tot i que hi ha hagut un augment de nuclis familiars on el progenitor és qui ostenta la guarda i custòdia, continuen sent predominants els nuclis on la progenitora és la única referent d'aquests menors.

II.- Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars

Introducció

El Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars és el servei social, depenent del ministeri competent en matèria d'afers socials, adreçat a la valoració, l'orientació, l'assessorament i el seguiment de les persones i les famílies acollidores i dels infants i els adolescents acollits, així com la captació de noves famílies d'acollida que puguin cobrir les necessitats dels infants i adolescents sota mesura d'acolliment residencial.

L'acolliment familiar, és una mesura de protecció per protegir als infants i adolescents que s'estableix per un període de temps determinat i que per diferents circumstàncies, no poden viure amb la seva família.

L'acolliment familiar ofereix un espai dins d'una família pel temps que sigui necessari, prèviament acordat amb aquesta, mentre no pugui retornar amb la seva família d'origen.

Aquest recurs es caracteritza per:

- La convivència i la plena integració dins d'una família amb la qual es creen uns vincles afectius que proporcionen seguretat i confiança a l'infant per al seu desenvolupament.
- Afavorir un entorn de respecte per la història i la identitat de l'infant i adolescent per la seva relació i retorn amb la família.
- Rebre un model educatiu familiar.
- Que la família acollidora proporcioni l'atenció i dedicació que l'infant o adolescent necessita.

La família acollidora té com a funció bàsica proporcionar l'assistència educativa a l'infant o adolescent, és a dir, complementar i no pas substituir a la família d'origen durant el temps precís per facilitar la seva reinserció familiar.

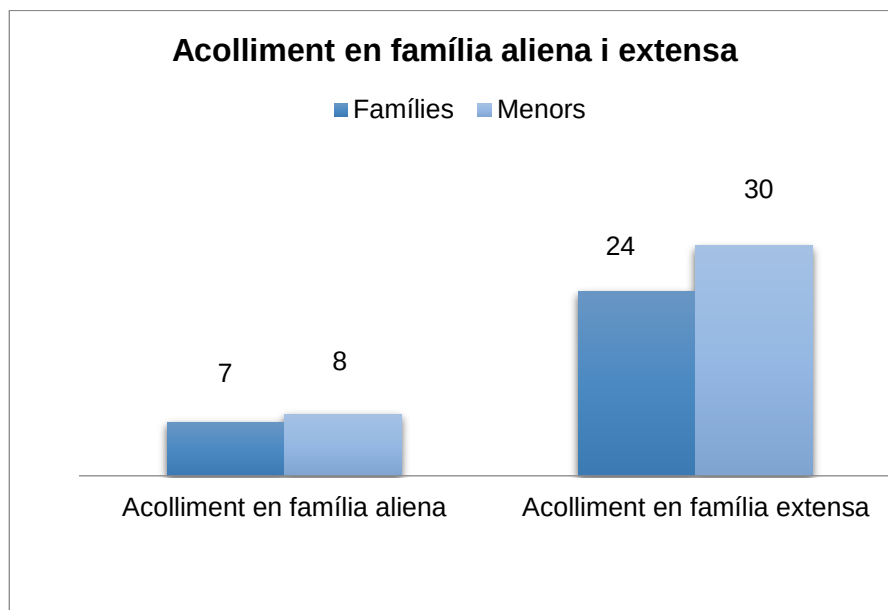
L'acolliment familiar, sempre es duu a terme sota la vigilància, l'assessorament, el suport i el seguiment del Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars (SEAF) i el SEAIA treballa en paral·lel amb els progenitors per tal de reconduir els indicadors de risc que han propiciat la mesura de protecció.

El Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars contempla dos tipus d'acolliment familiar dins el servei:

- **L'acolliment en família aliena:** es tracta d'acolliments en els que no existeix cap vincle de parentesc entre l'infant i la família que acull. Són famílies que s'han valorat i seleccionat prèviament per part de l'equip.
- **L'acolliment en família extensa:** els acollidors formen part de l'entorn familiar més proper de l'infant. En cas que es valori com adequada serà la primera mesura que es proposarà, ja que aquests acolliments tenen preferència sobre altres famílies amb les que l'infant a priori no té cap lligam.

La principal diferència entre ambdues modalitats d'acolliments és que el segon, en principi, enforteix les relacions ja existents entre l'infant, els seus pares, i els parents acollidors. Per contra, en l'acolliment en família aliena els vincles s'han de construir des de l'inici.

En la gràfica següent s'exposen les dades de les famílies acollidores i dels infants i adolescents acollits en cadascun dels tipus d'acolliment.

Enguany s'han atès un total de 31 famílies i 38 infants i adolescents en ambdues modalitats d'acolliment familiar. En aquest sentit, es pot observar com la mesura de protecció més utilitzada és l'acolliment en família extensa, sent la mesura més habitual dels darrers anys.

Enguany s'han iniciat 6 acolliments nous en ambdues modalitats d'acolliment, ja sigui en família aliena com extensa d'infants i adolescents, majoritàriament pre-adolescents i adolescents en família extensa i 2 infants menors de 6 anys en família aliena.

Objectius

Els objectius del SEAF són:

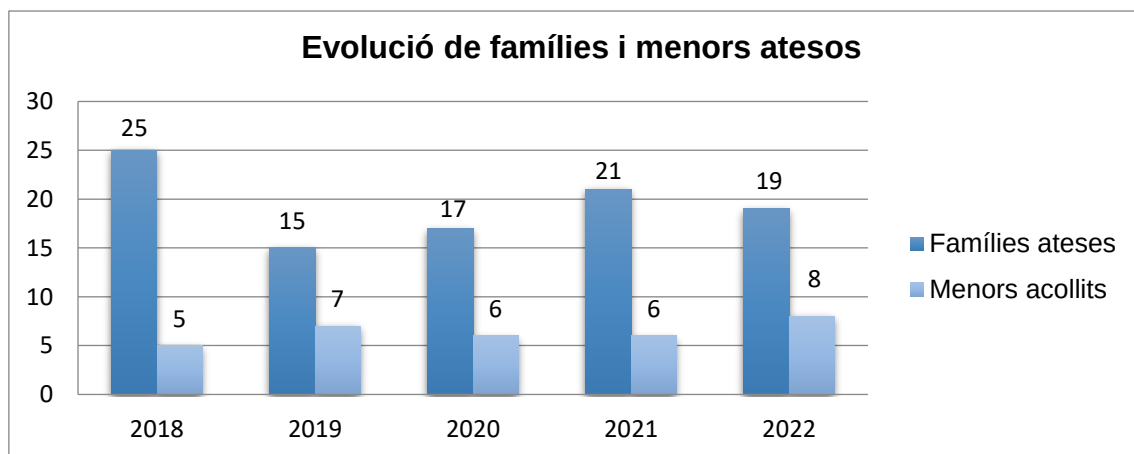
- Realitzar les valoracions d'adequació dels familiars proposats per acollir.
- Oferir suport tècnic en el seguiment dels acolliments legalitzats: en la realització dels informes pertinents, en l'assessorament psicosocial a les famílies i als infants, en l'abordatge dels problemes que puguin sorgir del contacte amb els progenitors, etc.
- Efectuar el seguiment i acompanyament als infants acollits i a les famílies acollidores.
- Dotar als acollidors d'estratègies i recursos per a la superació dels problemes i conflictes que puguin aparèixer en la convivència amb l'infant.
- Prevenir possibles situacions de futur de risc mitjançant la detecció i l'abordatge precoç dels problemes.
- Oferir suport en la integració dels infants en el seu nou entorn tant a nivell intrafamiliar com social.
- Realitzar coordinacions amb el Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, que realitzen el tractament familiar dels pares biològics, així com amb d'altres professionals que intervenen prop del l'infant acollit (escola,

pedagogs, Centre de Salut Mental, professionals de l'Àrea d'Atenció a les Persones i les Famílies, etc.)

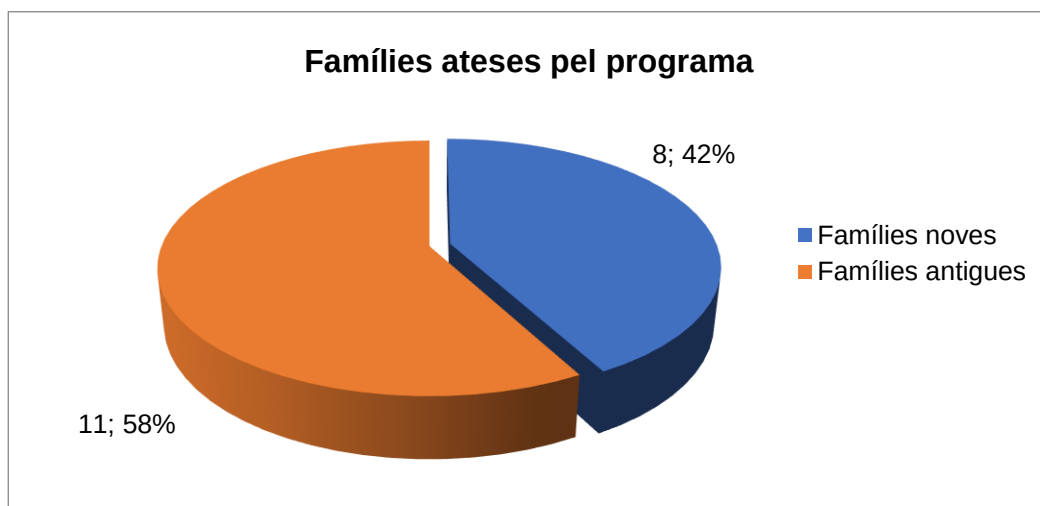
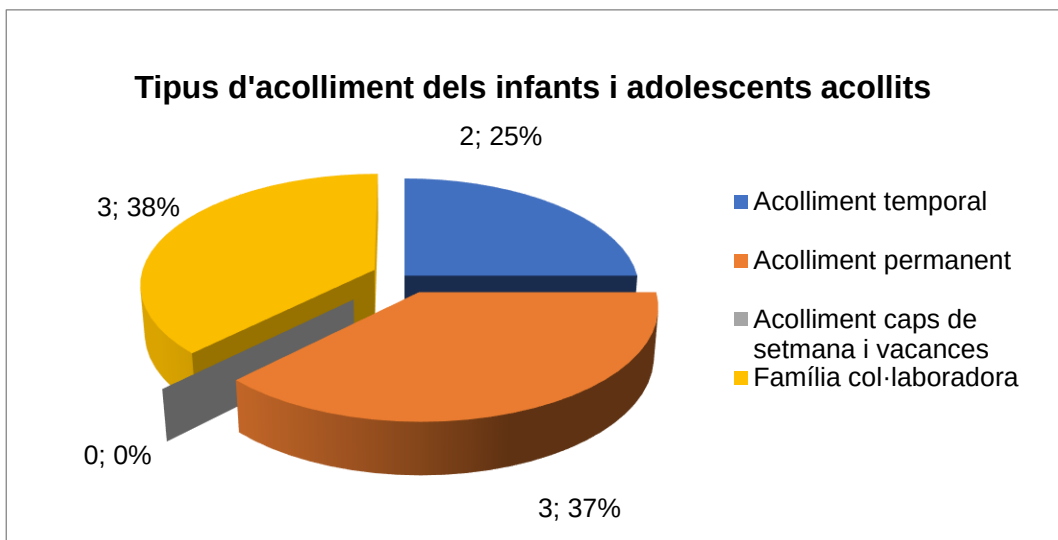
Dades estadístiques del servei

a) Acolliment en família aliena

Durant el 2022, s'han realitzat un total de 8 acolliments i cal destacar la **finalització d'1 dels acolliments** d'un nen i una nena de 4 anys que s'ha efectuat l'ingrés a la Unitat d'atenció educativa a la infància després de passar d'acolliment en família extensa i posteriorment en família aliena. S'ha iniciat un nou acolliment familiar d'urgència d'un nadó recent nascut a l'espera d'efectuar un canvi de mesura de protecció consistent en l'adopció. **Són 6 els acolliments en família aliena corresponents a expedients oberts l'any anterior i 2 acolliments nous; un d'ells actualment es troba finalitzat per canvi de mesura de protecció.** La finalització s'ha donat per motiu de manca d'adaptació de la infant i la família acollidora havent-se proposat un ingrés residencial; 3 dels acolliments han esdevingut permanents després d'haver passat prèviament per un acolliment temporal i on no existeix la possibilitat de retorn amb els seus progenitors; per finalitzar, 3 acolliments són d'infants sota mesura d'acolliment residencial amb visites de caps de setmana en família col·laboradora.

Durant el 2022 ha estat 1 adolescent que s'ha continuat beneficiant de la família col·laboradora que el va acollir fa 5 anys. Des del SEAF valorem molt positivament que es pugui continuar mantenint el vincle amb dels infants i adolescents que han estat durant una temporalitat acollits en família aliena doncs la família ha estat un referent positiu per ells i elles.

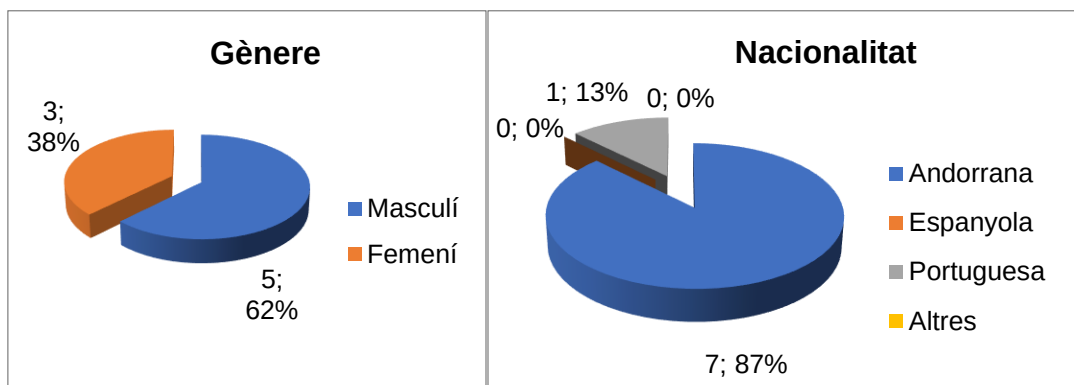
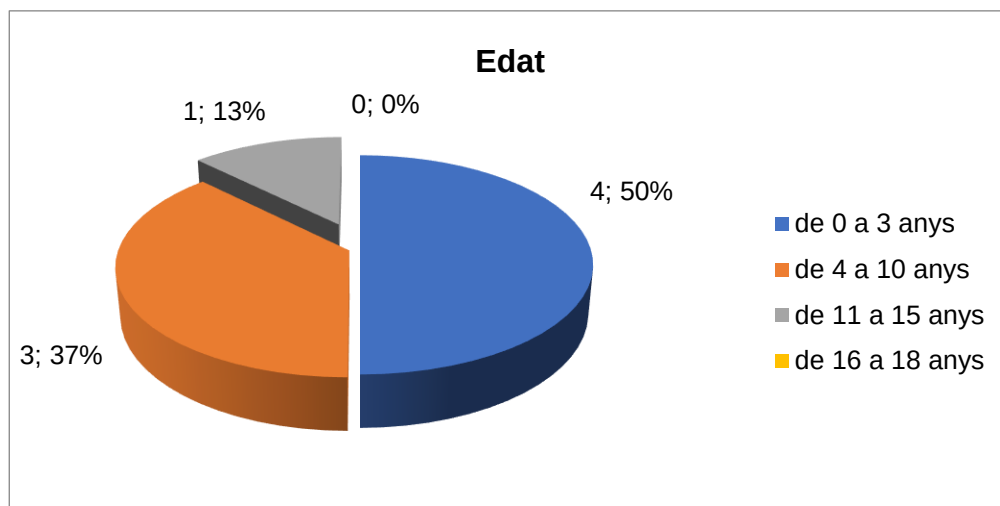
D'altra banda, al llarg d'aquest any s'han atès un total de 19 famílies, 8 de les quals son famílies noves que s'han interessat pel Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars i que per tant, els tècnics han realitzat una primera entrevista amb les persones o famílies interessades. Des del servei s'han realitzat primeres entrevistes informatives a totes aquelles famílies que han sol·licitat informació, ja sigui perquè s'han adreçat al servei per telèfon, per correu electrònic o perquè s'han presenciat al Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat per iniciar les sessions informatives/formatives per part dels tècnics.

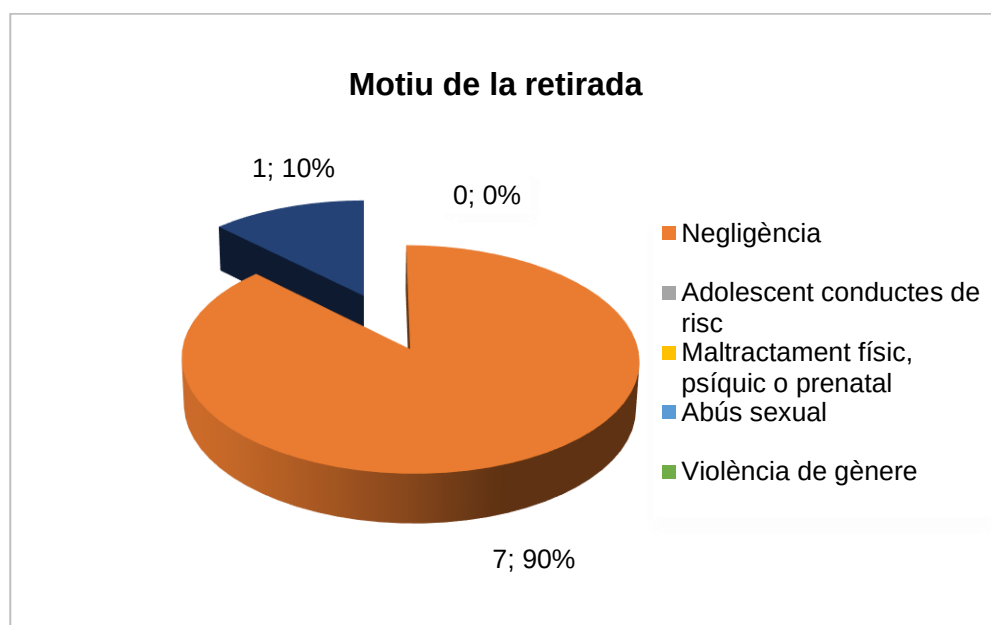
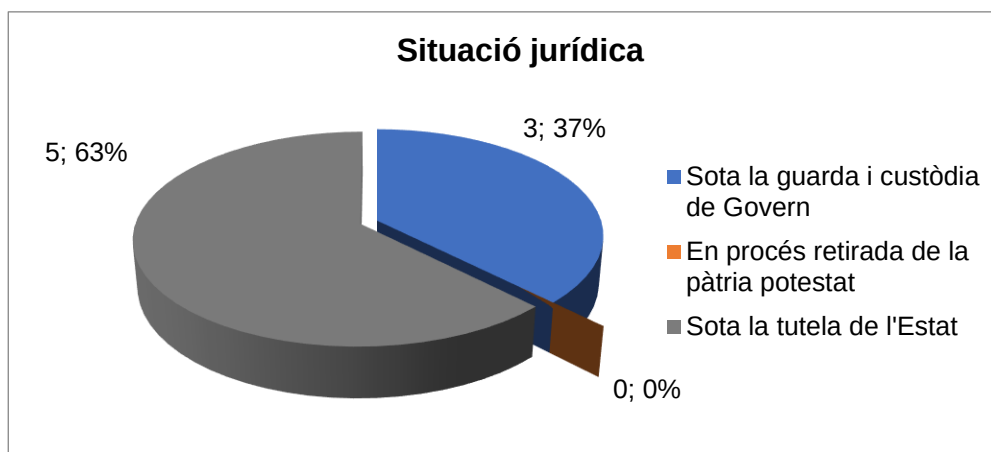
Pel que fa a les famílies interessades, la xifra del 2022 és similar a la dels anys anteriors que relacionem directament amb la repercussió de la campanya de divulgació endegada el 2021, desenvolupant diferents accions de sensibilització i divulgació de la mesura de l'acolliment familiar, on es pretén fer èmfasis a les característiques concretes de l'acolliment.

De les 8 famílies interessades en el servei, 4 d'elles han passat a formar part de la borsa de famílies d'acollida, havent abandonat el procés 4 d'elles després d'haver realitzat la primera sessió informativa. En aquest sentit, cal destacar que les famílies que no han seguit amb el procés ha estat perquè la realitat dels infants i adolescents sota la tutela de l'Estat

en el moment actual no s'adequava a les expectatives familiars. En els moments actuals 1 família es troba en el procés de les sessions informatives/formatives i 1 en procés de valoració, pel que possiblement es pugui ampliar la borsa de famílies d'acollida per donar resposta a les necessitats dels infants i adolescents que es troben a les diferents unitats d'atenció residencial.

Dades sociodemogràfiques

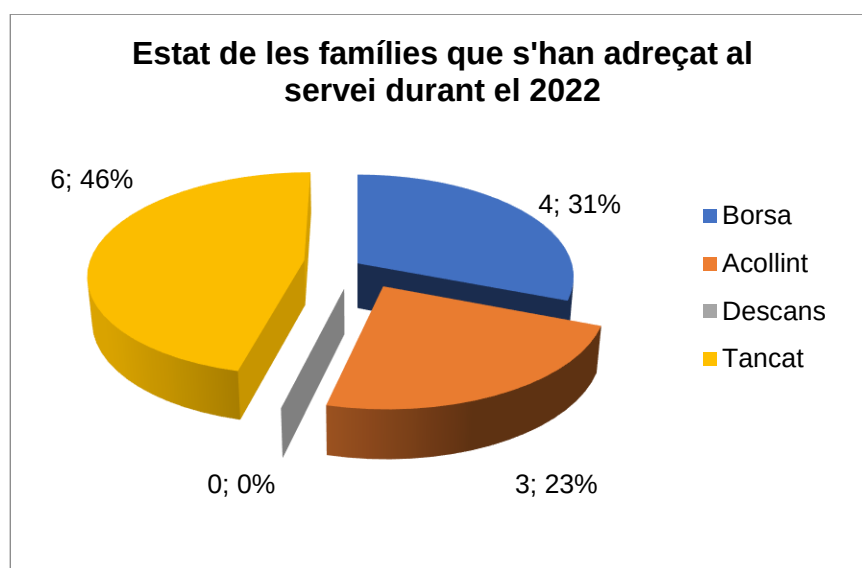

Pel que fa al gràfic de l'estat de les famílies, actualment hi ha 4 famílies a la borsa de famílies d'acollida a l'espera d'iniciar un acolliment familiar durant el 2023, i pel moment, no se'ls ha plantejat una proposta perquè han estat valorades per dur a terme un acolliments familiar diferent a les necessitats dels infants i els adolescents que es troben sota acolliment residencial. Tenint en compte la situació actual de la Unitat d'Atenció Residencial a la primera infància, les valoracions que s'han realitzat durant el 2022 i les que es troben en procés de valoració actualment, es preveu que durant el 2023 es puguin iniciar nous acolliments, sobretot d'infants menors de 3 anys que actualment es troben sota mesura d'acolliment residencial.

Tal i com s'ha comentat anteriorment, en tres dels acolliments que s'han tancat al llarg del 2022, malgrat l'estat de les famílies és tancat al haver-se finalitzat l'acolliment familiar, des del SEAF es continua efectuant la gestió de les visites de la família d'acollida i la família biològica. En ambdós casos, es tracta d'infants que han estat acollits durant la primera infància esdevenint la família d'acollida referents

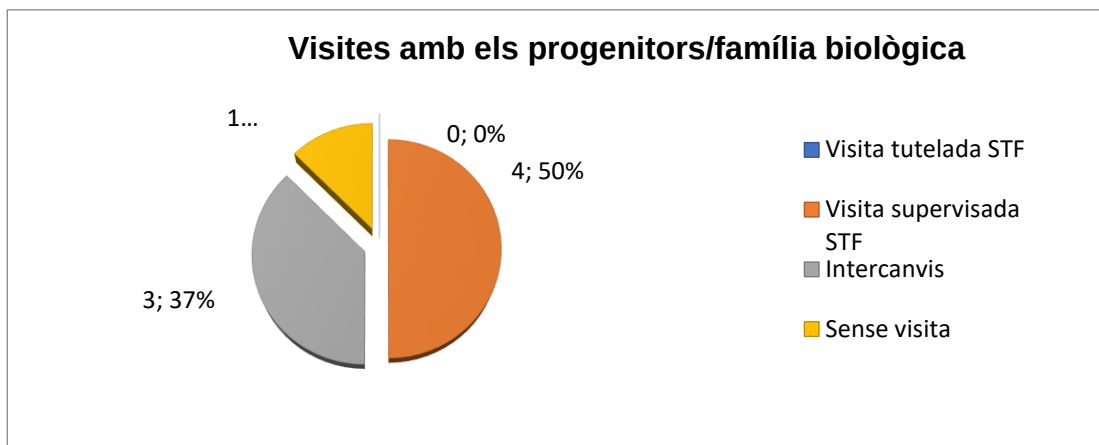
vinculars positius pels nens, i que al nostre entendre no es pot trencar el vincle malgrat hagi finalitzat l'acolliment familiar.

A 31 de desembre del 2022, continuen sota mesura d'acolliment familiar en família aliena un total de 4 infants acollits a temps ple menors de 6 anys en el que es promou un treball de construcció de vincles positius entre els nens i les seves famílies d'acollida alhora que la reparació de les situacions adverses per les que han viscut; són 3 els acolliments de caps de setmana que s'estan duent a terme actualment de nens que es troben en mesura d'acolliment residencial i que durant el primer semestre del 2022 el SEAF feia el seguiment i la gestió de visites amb la família d'acollida que en el seu moment els van acollir. El segon semestre és el SEAIA qui efectua el seguiment amb les famílies col·laboradores.

En relació a les visites que efectuen els infants amb els seus progenitors, com es pot observar en el gràfic, el 50% d'ells realitzen visites al Servei de Trobada Familiar, sent el recurs més utilitzat per dur a terme les visites i promoure el benestar dels infants al protegir-los de possibles missatges negatius per part dels seus progenitors envers la família d'acollida. Des del SEAF s'intenta que tant la família biològica i la família d'acollida estableixin una relació cordial i positiva de cara als infants protegits, ja que es treballa per a que els nens i nenes tinguin un sentiment de doble pertinença i així evitar un possible conflicte de lleialtats entre les dues famílies.

Només un dels infants no realitza visites amb els seus progenitors doncs existeix una renúncia expressa dels mateixos i per tant, la mesura de protecció més adient consistirà durant el 2023, en l'adopció de la infant. Actualment es troba en un acolliment temporal d'urgència.

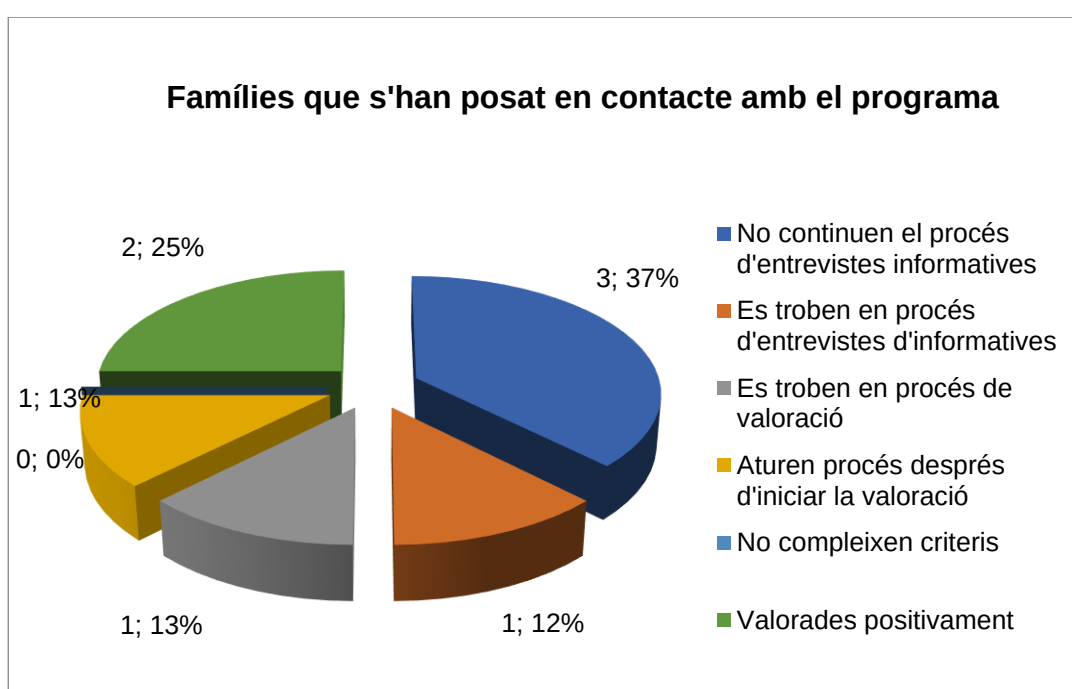

b) Projecte de valoració de famílies per formar part de la borsa d'acolliment.

Les famílies que s'han interessat pel Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars, han estat **un total de 8 famílies noves al llarg del 2022**.

De les 8 famílies interessades en el servei, 4 d'elles han passat a formar part de la borsa de famílies d'acollida, havent abandonat el procés 3 d'elles després d'haver realitzat la primera sessió informativa. En aquest sentit, cal destacar que les famílies que no han seguit amb el procés ha estat perquè la realitat dels infants i adolescents sota la tutela de l'Estat en el moment actual no s'adequava a les expectatives familiars.

En els moments actuals, 1 família es troba en el procés de les sessions informatives/formatives i 1 en procés de valoració, pel que el pronòstic és que es pugui ampliar la borsa de famílies d'acollida per donar resposta a les necessitats dels infants i adolescents que es troben a les diferents unitats d'atenció residencial.

Com es pot observar en gràfic referent a les famílies que s'han posat en contacte amb el programa, són 8 les noves famílies que s'han posat en contacte amb els tècnics, sigui per mitjà del telèfon, correu electrònic o presencialment per tenir una primera entrevista.

En aquest sentit, la xifra es manté similar respecte a l'any anterior, degut a la campanya d'informació i difusió endegada el segon semestre del 2022 i que continua donant els seus fruits durant el 2022. En aquest sentit, com es pot observar al llarg dels anys, les campanyes promogudes cada dos anys tenen una repercussió en l'augment de persones i famílies interessades en l'acolliment familiar d'infants. Tot i així, el fet de realitzar-les cada dos anys, permet un temps de reflexió per les persones i famílies i la motivació esdevé més sòlida a l'hora de formular la demanda doncs no s'acostuma donar l'obligació moral de la població envers la infància en situació vulnerable.

c) Acolliment en família extensa

Aquest projecte s'encarrega de l'assessorament i suport tècnic en aquelles funcions en matèria d'acolliment familiar en família extensa, incloent l'atenció directa de les famílies i infants que s'estimi necessari, així com de l'elaboració dels informes de seguiment o dels informes d'adequació dels familiars proposats.

Així doncs, les dos tasques principals serien la realització del seguiment i suport tècnic dels acolliments legalitzats i formalitzats davant la Batllia d'Andorra, és a dir, amb guarda i custòdia atorgada als familiars acollidors o amb una delegació de guarda per aquells acolliments en que el Govern d'Andorra disposa la tutela o la guarda i custòdia; i d'altra banda, realitzar la valoració, mitjançant l'estudi psicosocial d'adequació dels acollidors, tant de les sol·licituds dels acolliments de fet (que s'estan portant a terme sense valoració prèvia) així com les noves demandes d'acolliments.

L'acolliment familiar en família extensa es caracteritza principalment per permetre que els infants visquin amb persones familiars que ja coneixen i confien; per la transmissió de la identitat de la família de l'infant; per fomentar les relacions entre els germans (en el seu cas); i per proporcionar un entorn de seguretat i un conjunt de recursos a les famílies en crisi.

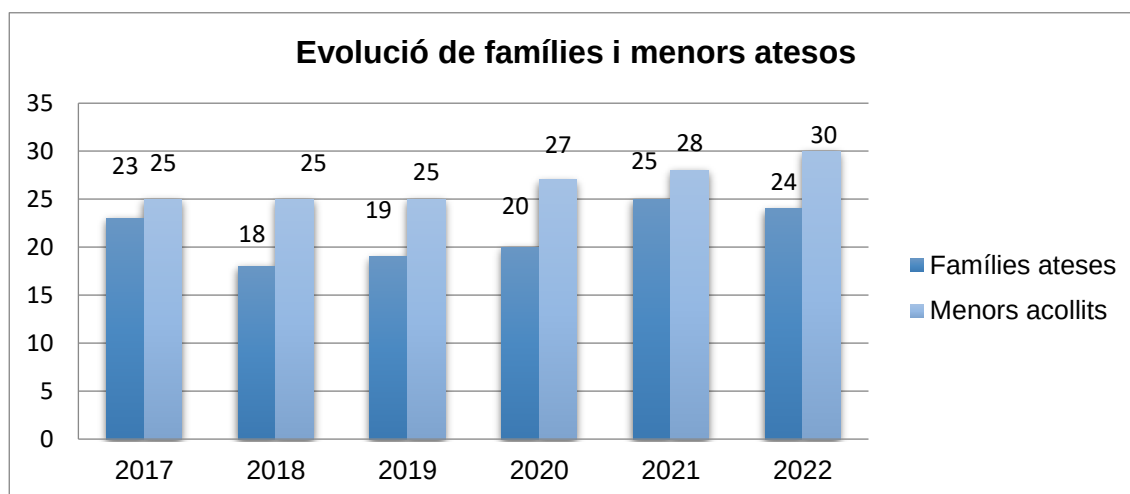
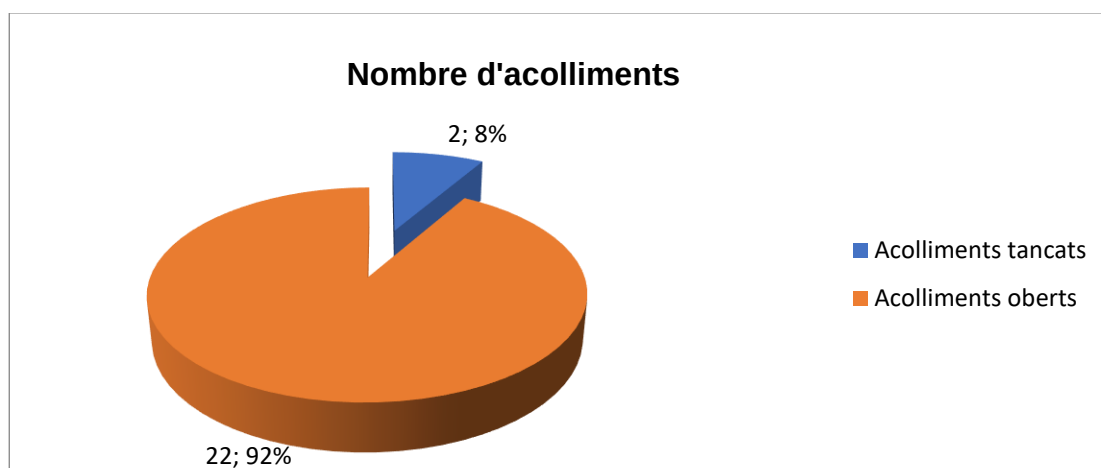
Tanmateix, en els acolliments en família extensa es donen amb freqüència circumstàncies menys favorables que en la resta d'acolliments. En alguns casos això podria significar que potser no haurien de realitzar-se en família extensa pel sol fet que premii la sang o sí més no, s'hauria de treballar intensament per tal que aquests acolliments no siguin d'una qualitat inferior als que es donen en família aliena.

En aquest sentit, els processos de formació, suport i seguiment han de ser especialment posats en marxa i mantinguts amb els acolliments en família extensa. Amb freqüència parlem de famílies amb menys recursos personals i socials que presenten una història personal i familiar de conflictes, tenen una relació problemàtica amb els pares dels infants i tenen un suport i seguiment per part dels professionals com si pel fet de tenir una relació de parentesc amb l'infant fos suficient per dotar a aquestes famílies de les habilitats i els recursos necessaris.

En aquest sentit, pot existir el risc que l'acolliment en família extensa sigui el més utilitzat i el que menys suport tingui amb el risc que suposa per a tots els implicats: els propis acollidors, els infants i adolescents i els seus pares.

Dades generals

Durant el 2022, han estat 30 els infants i adolescents atesos pel SEAF acollits en família extensa acollits en 24 famílies:

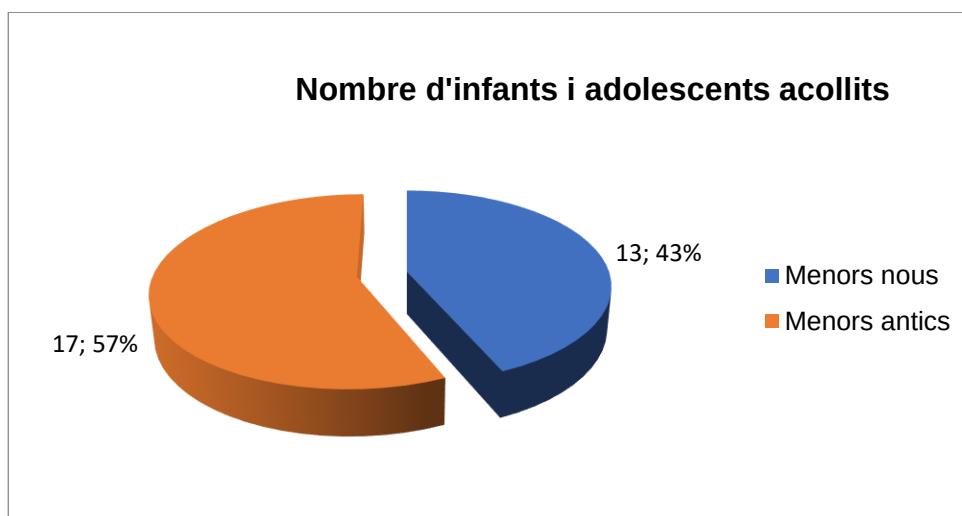
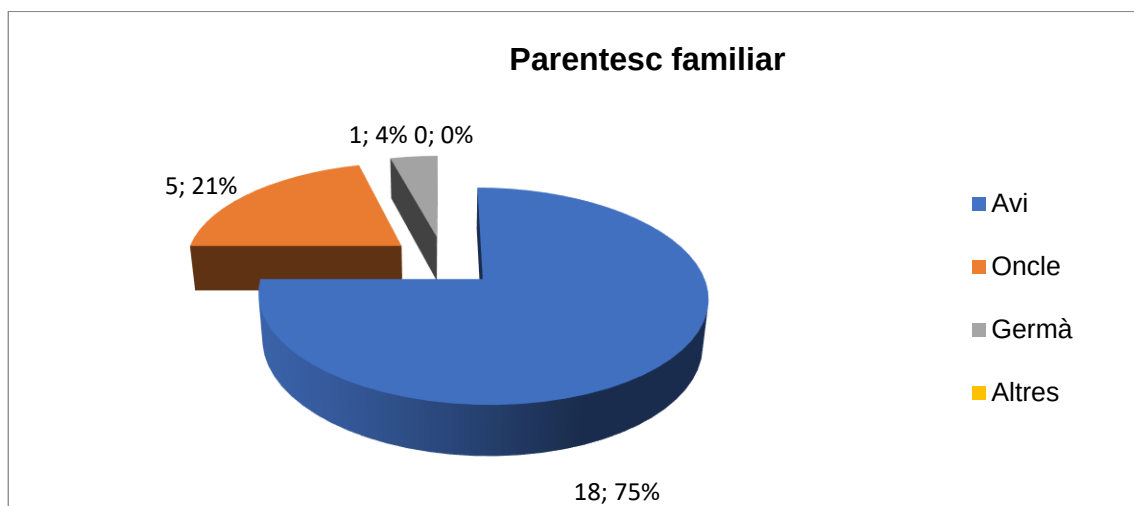

En referència a aquesta gràfica, s'han atès un total de **24 famílies**, 20 d'elles que ja estaven en seguiment anteriors al 2022 i 2 famílies que s'han valorat des del Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars.

Com es pot veure en la gràfica, l'acolliment en família extensa continua sent el més utilitzat al llarg dels anys, així com tampoc canvia el nombre d'acolliments familiars i infants i adolescents acollits.

Característiques dels acolliments

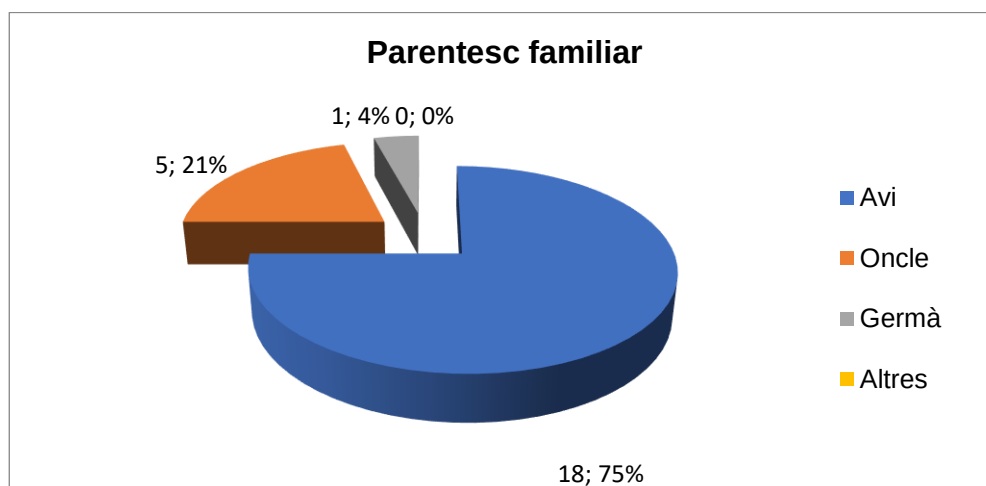
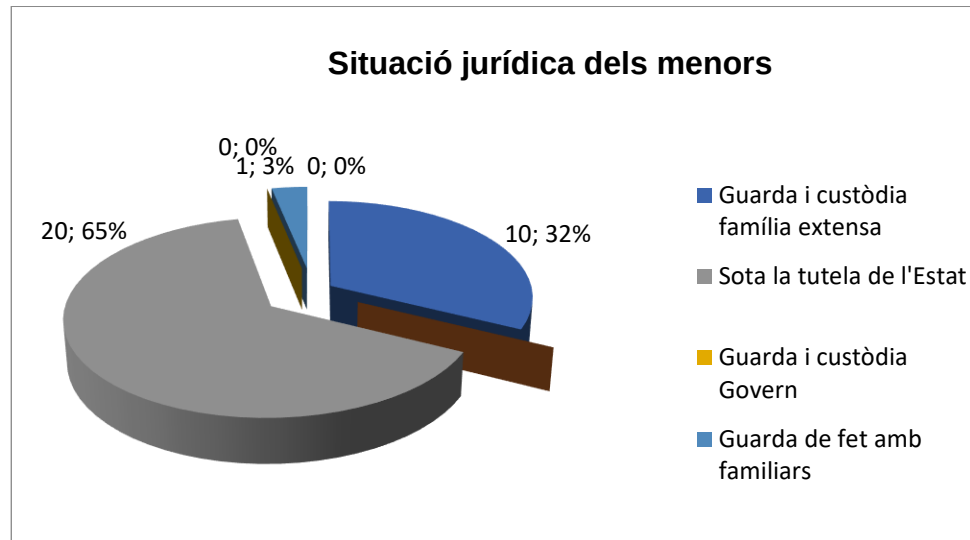
Com es pot observar un total de **24 famílies extenses** han realitzat l'acolliment de **30 infants**, aquestes famílies eren majoritàriament avis (60%), seguit dels oncles (32%). Durant aquest any 2021 s'han formalitzat 9 acolliments nous en família extensa i es van realitzar 5 valoracions d'idoneïtat per part del Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars.

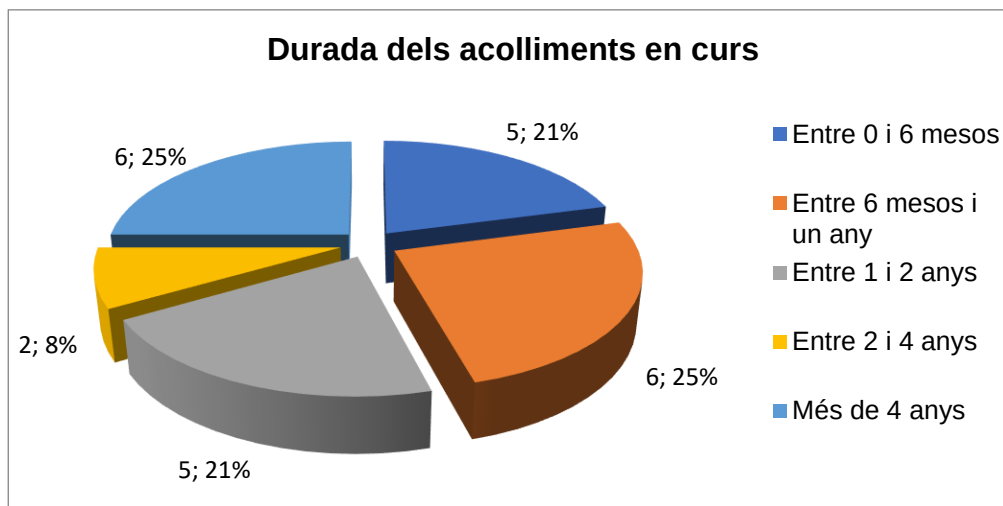
En el 32% dels casos, és la pròpia família extensa qui ostenta la guarda i custòdia de l'infant o adolescent, fet que en moltes ocasions, suposa un handicap a l'hora de complir el pla de treball per part dels progenitors deixant de col·laborar en molts casos amb el SEAIA per tal de recuperar la guarda i custòdia dels seus fills.

A destacar l'increment dels infants i adolescents sota la tutela de Govern i en que s'ha delegat la guarda a la família extensa, ja sigui amb una valoració prèvia del SEAF o per proposta directa del SEAIA, suposant un increment de la despesa econòmica del servei, doncs són famílies que reben una compensació econòmica per l'acolliment familiar dels

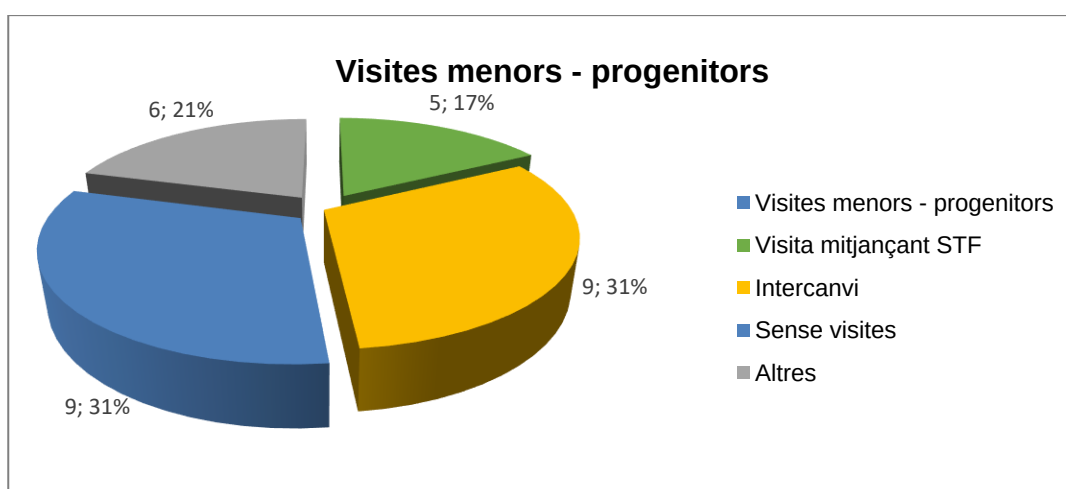
infants o adolescents que acullen, regulada per contracte d'acolliment familiar entre la família i la direcció del Departament d'Infància, Adolescència i Joventut.

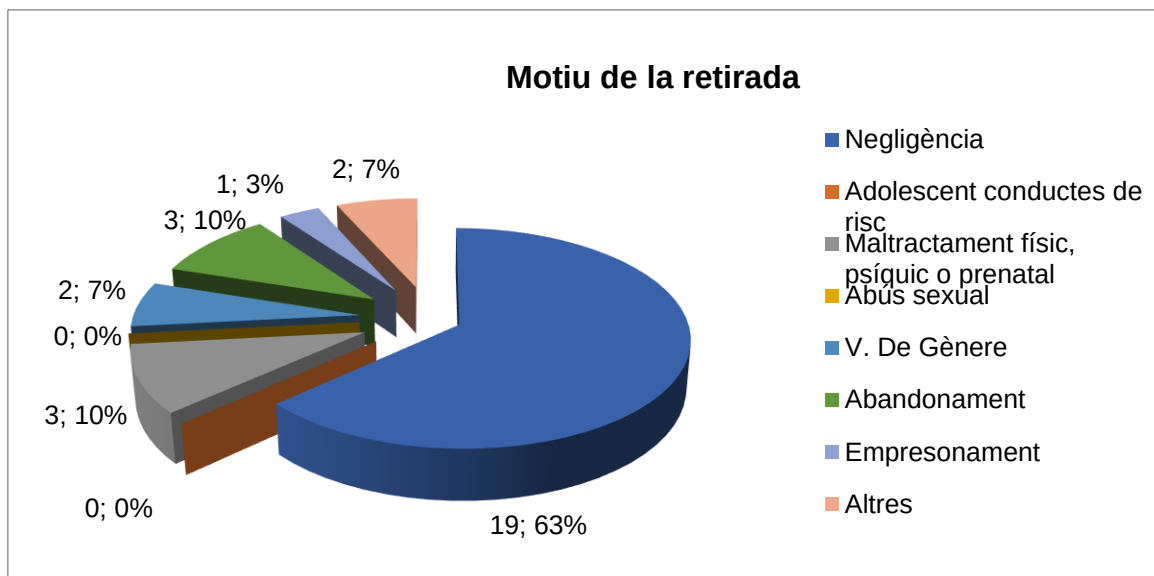
Respecte la durada dels acolliments, s'observa com la majoria dels acolliments en família extensa són de llarga durada, superant-se els 4 anys en el 38% dels acolliments, sense previsió de canvi i/o retorn amb els seus progenitors, del que s'infereix que en la majoria dels infants que es planteja un acolliment amb la seva família extensa, no retornaran amb els seus progenitors.

Respecte les visites amb els familiars, en el 69% dels casos, els infants mantenen relació, ja sigui amb un o els dos progenitors, aspecte que moltes vegades pot provocar dificultats en el desenvolupament de l'acollida doncs les visites acostumen a donar-se sense planificar ni de manera estable; com es comentava, el fet que la Direcció d'Infància, Adolescència i Joventut Afers Socials ostenti la guarda i custòdia i/o tutela i pugui delegar la guarda als acollidors és un dels aspectes més valorats pels beneficis que pot aportar a l'estabilitat familiar.

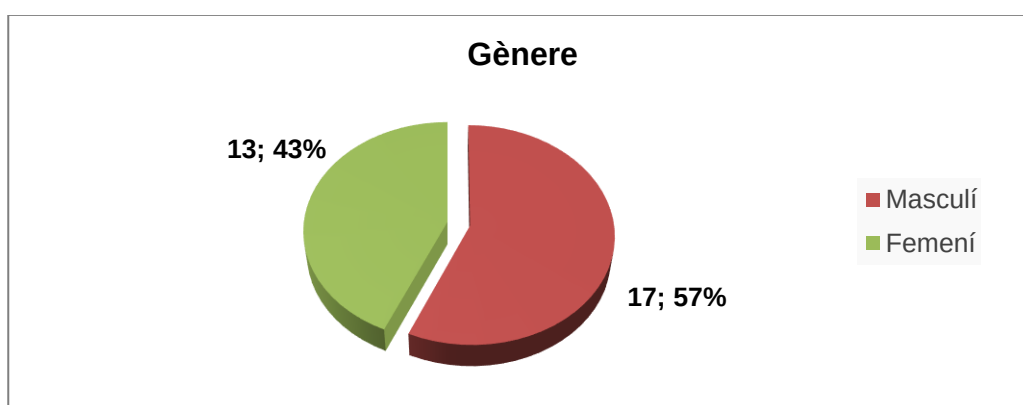
Els motius de la retirada dels infants acollits en família extensa son majoritàriament per situacions de negligència, amb una incidència del 63% seguides per abandonaments i pels diferents tipus de maltractament amb una incidència del 10% cadascun d'ells.

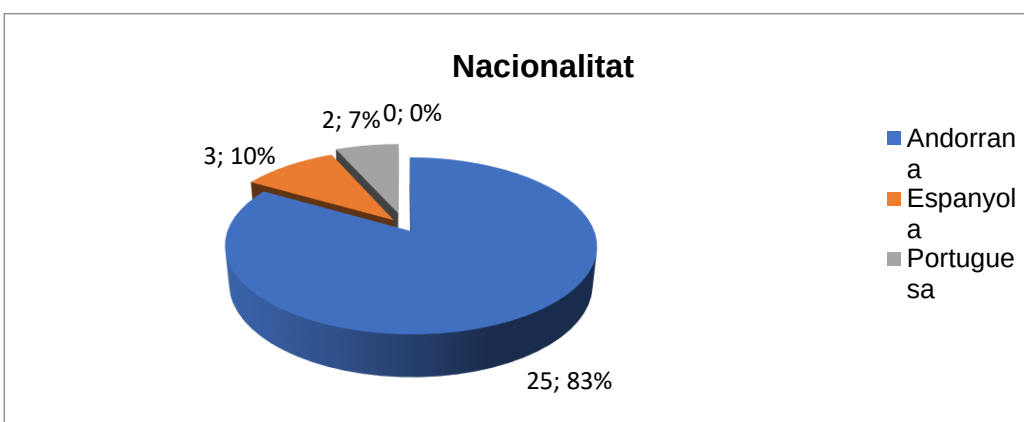
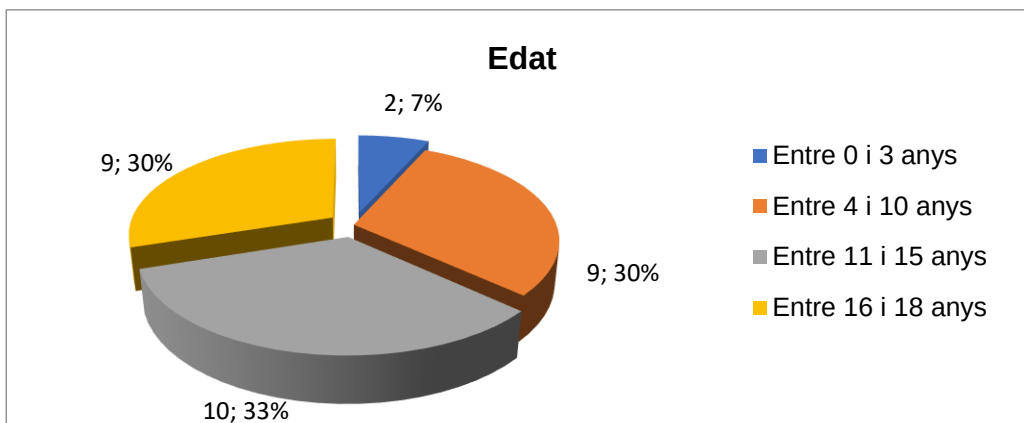

Dades sociodemogràfiques

Respecte l'edat dels infants i adolescents aollits, el 63% són infants que es troben en l'etapa de la pre-adolescència i adolescència, circumstància que comporta més neguits i dificultats per algunes famílies i per tant més suport, seguiment i assessorament tècnic per part del Servei Especialitzat d'Acolliments Familiars, així com coordinacions amb diferents agents implicats com són els professionals de l'àmbit socioeducatiu i els serveis adreçats a la infància i l'adolescència.

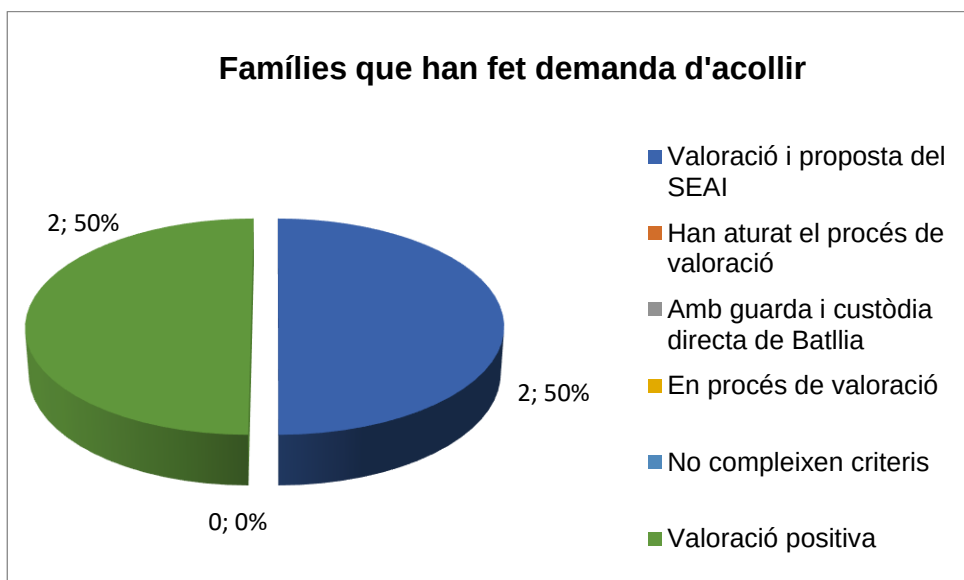
Els infants entre els 0 i els 10 anys que es troben sota mesura d'acolliment familiar en família extensa representen el 37%, dada significativa en que es prioritza l'entorn més pròxim de l'infant a l'hora d'establir una mesura de protecció, evitant l'ingrés al Centre Residencial d'Acció Educativa "La Gavernera".

d) Projecte de valoració de familiars d'infants i adolescents atesos per part del SEAIA.

A continuació es detallen les famílies que s'han adreçat al SEAIA per fer demanda d'acollir algun familiar:

e) Pressupost i despesa dels acolliments

La despesa total que s'ha generat durant el 2022 ha estat de prop dels 190.000 €, incrementant-se la despesa respecte l'any 2021, fet que obliga a sol·licitar un increment del pressupost el mes de juliol al no poder assumir-ne el pagament de les compensacions econòmiques a les famílies i la despesa pròpia que generen els infants i les adolescents. El pressupost inicial va ser de 150.000 €, essent el mateix que els darrers dos anys.

L'increment de la despesa correspon a l'assumpció de la tutela per part del Departament d'Infància, Adolescència i Joventut dels infants i adolescents que es troben acollits en família extensa; per contra, permet realitzar un control més exhaustiu respecte les visites que mantenen amb els seus pares i alhora, garantir una intervenció psicosocial per millorar el seu benestar emocional.

Pel que fa als acolliments en família aliena, l'increment de la despesa correspon a l'edat dels infants, doncs 4 d'ells es troben dins la primera infància i assisteixen a l'escola bressol, assumint el SEAF la despesa que generen.

III.- Servei de Trobada Familiar

Justificació

El Servei de Trobada Familiar és un servei tècnic de caràcter social, públic i gratuït, que ofereix un espai neutral, adequat, segur i temporal, quan no hi ha una altra solució alternativa, destinat a atendre i prevenir, mitjançant professionals qualificats, la conflictivitat que sorgeix en les relacions familiars i, especialment, en el compliment del règim de visites dels infants i adolescents establert en els processos de separació o divorci dels progenitors i en els processos d'adopció o modificació de mesures paternofilials i maternofilials, així com en els supòsits d'acolliment familiar o d'exercici de la tutela per part de l'Administració. L'accés i el règim de visites s'efectuen en els termes que determini l'autoritat judicial competent.

El Servei de Trobada Familiar es regula pel Reglament regulador de data 28 de febrer de 2018.

Objectius

Els objectius de l'STF són els següents:

1. Generals:

- Garantir el dret de l'infant o l'adolescent de mantenir, de manera regular, relacions personals i un contacte directe amb els seus progenitors, tutors, familiars, cuidadors o altres persones properes, tret que això sigui contrari al seu interès superior.
- Facilitar un espai neutral, adequat, segur i temporal als infants i als adolescents durant el règim de visites establert per l'autoritat judicial competent amb les seus progenitors, tutors, familiars, cuidadors o altres persones properes.
- Afavorir un entorn de protecció que eviti la presència de la conflictivitat familiar durant les visites.

2. Específics:

- Facilitar i afavorir els acords referents a l'atenció, el règim de visites, els contactes dels progenitors, familiars o altres persones amb dret de visita amb els infants i adolescents, afavorint la resolució dels problemes i el compliment de la seva responsabilitat familiar.
- Millorar la capacitat dels progenitors, familiars o altres persones per resoldre els conflictes amb els infants o adolescents en un futur.
- Ajudar a millorar les relacions familiars i les habilitats parentals en relació amb la cria dels infants i adolescents.
- Garantir que el compliment del règim de visites no suposi una amenaça per a la seguretat i el benestar dels infants i adolescents o dels progenitors, els familiars o altres persones amb dret de visita.

- Afavorir el manteniment de la relació amb el progenitor no custodi, amb la seva família extensa o amb altres persones properes, sempre que no sigui perjudicial per a l'infant o l'adolescent.
- Recopilar informació fidedigna respecte de les actituds i aptitud parentals que ajudi a millorar el coneixement del cas i a elaborar propostes en benefici dels drets de l'infant o adolescent.
- Facilitar un lloc adequat per dur a terme les visites en cas de conflictes o de dificultats d'espais adequats.

Destinataris

Els infants i els adolescents, els progenitors, familiars i altres persones que determini l'autoritat judicial en la resolució corresponent.

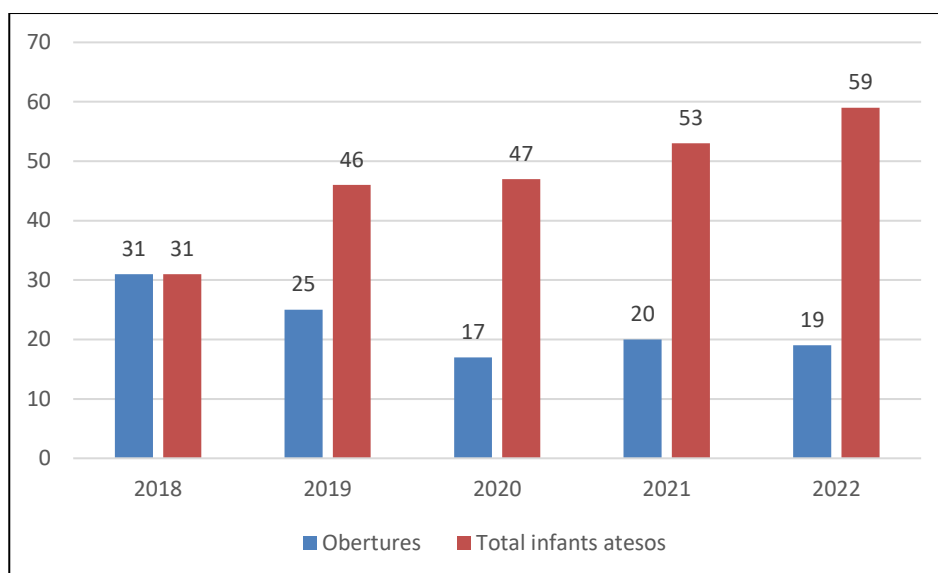
La resolució judicial es pot referir a alguna de les situacions següents:

- Quan els progenitors, familiars i altres persones amb dret de visita presentin alguna característica o circumstància personal de risc per als infants i adolescents que aconselli la supervisió de les trobades.
- Quan el progenitor, els familiar o qualsevol altra persona amb dret de visita, per circumstàncies personals, de residència o d'altres, no disposi de l'entorn adequat per dur a terme les visites.
- Quan els infants i els adolescents mostren una disposició negativa o un fort rebuig a relacionar-se amb el progenitor, familiar o qualsevol altra persona amb dret de visita, de manera que resultat impossible mantenir les visites amb normalitat.
- Quan els infants i els adolescents resideixen amb un progenitor, familiar o cuidador que s'oposa a lliurar-los o que no afavoreix les trobades amb l'altre progenitor, familiar o qualsevol altra persona amb dret de visita.
- Quan durant les visites es produeixin situacions de violència a causa de la conflictivitat entre els membres de la família i els infants i els adolescents.
- Quan els infants i els adolescents estan sota la guarda de dones en situació de violència de gènere o domèstica, i s'hagi acordat una prohibició d'entrar en contacte amb l'agressor o s'hagi disposat una ordre d'allunyament, una ordre de protecció o qualsevol altra mesura de protecció de la dona.
- Quan els infants i els adolescents pateixin les conseqüències derivades de la violència viscuda a la llar i els seus progenitors estiguin en procés o en situació de separació o divorci legal o de fet.
- Quan els infants i els adolescents estiguin subjectes a una mesura de protecció decidida per l'autoritat judicial competent i hagin de mantenir contactes amb els seus progenitors, familiars o qualsevol altra persona amb dret de visita.

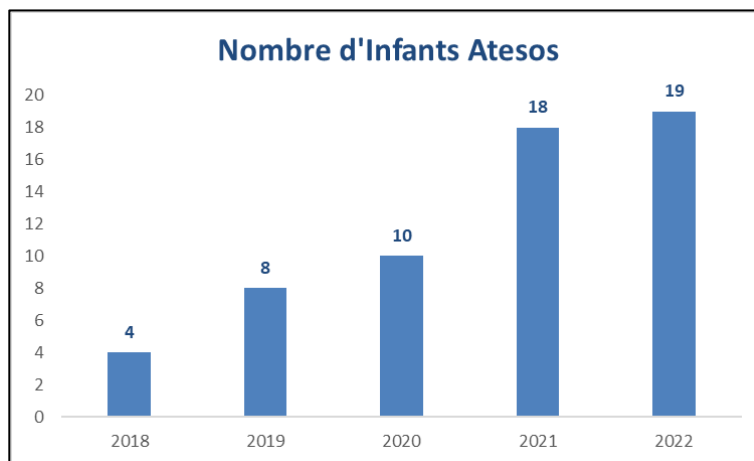
Dades estadístiques del servei

a) Nombre d'infants i adolescents atesos. Origen i finalització

Durant l'any 2022 s'han atès un total de **59 infants i adolescents al STF**.

Dels 59 infants i adolescents atesos durant l'any 2022, 4 són de prevalença des de l'any 2018, 8 són de prevalença des de l'any 2019, 10 de prevalença de l'any 2020 i 18 de prevalença de l'any 2021 i **19 infants i adolescents de l'any 2022, per tant, casos nous**.

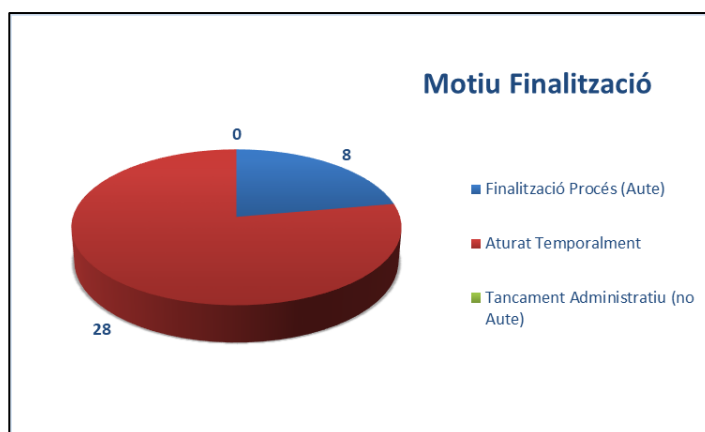

El temps d'intervenció prevista per reglament amb els casos és d'entre **18 i 24 mesos**, però la realitat és que hi ha casos que per les seves característiques estan utilitzant més temps, tant és així que hi ha infants i adolescents que estan amb nosaltres des del primer any d'obertura del servei. Aquest fet s'ha de tenir en compte i s'ha de valorar la viabilitat que té aquesta temporalitat més extensa pel bon funcionament en la dinàmica familiar.

La finalització del servei de l'STF es produeix per resolució de l'autoritat judicial competent, d'ofici o a proposta de l'equip tècnic.

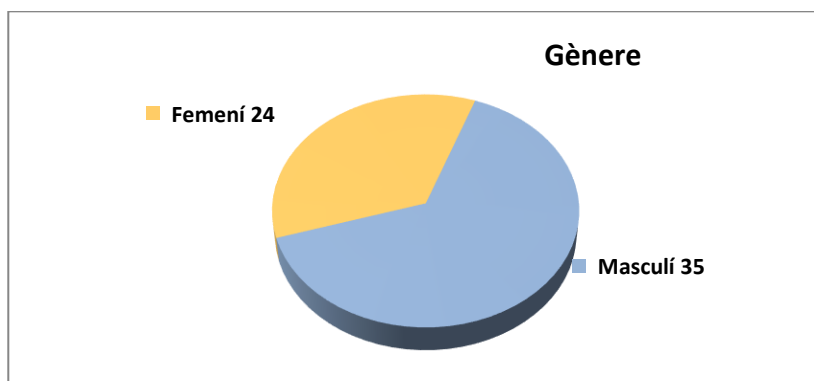
Aquest any 2022 un total de 36 infants i adolescents han finalitzat el seu procés al STF. D'aquests, 8 han finalitzat el procés amb una resolució judicial i els 28 restants s'han aturat temporalment a l'espera de poder-se iniciar o finalitzar definitivament la intervenció.

Aquestes dades són útils per identificar aquells punts que s'han de seguir treballant amb la Batllia i establir unes línies de treball més òptimes per les dues parts.

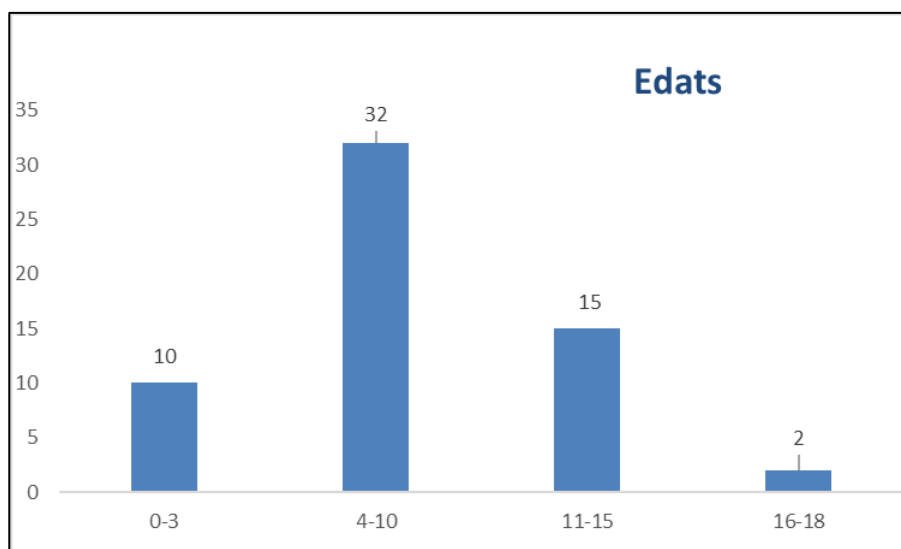

b) Característiques dels infants i adolescents atesos

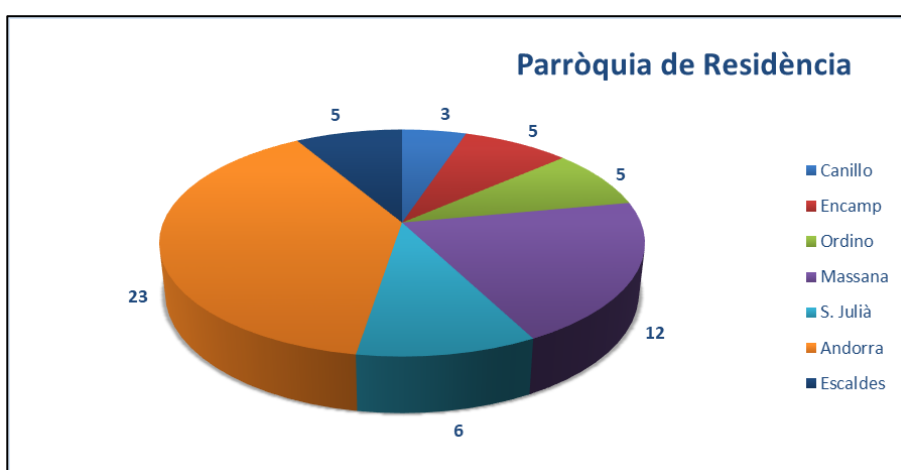
Gènere. El nombre total d'infants i adolescents atesos i ateses al Servei de Trobada Familiar ha estat de 59. D'aquests, 24 han estat de gènere femení i 35 de gènere masculí.

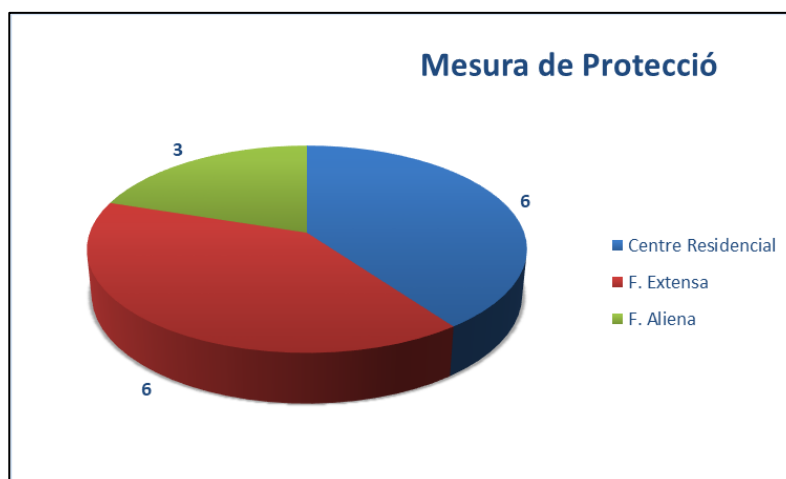
Edat. Respecte a l'edat dels infants i adolescents, s'observa que la majoria de la població atesa es troba en la franja de 4 a 10 anys i que la franja més reduïda és la de 16 a 18 anys.

Parròquia de residència. En el següent gràfic, s'observa la procedència dels infants. El nombre més elevat de menors procedeix de la parròquia d'Andorra la Vella, fet que coincideix amb la parròquia amb més població.

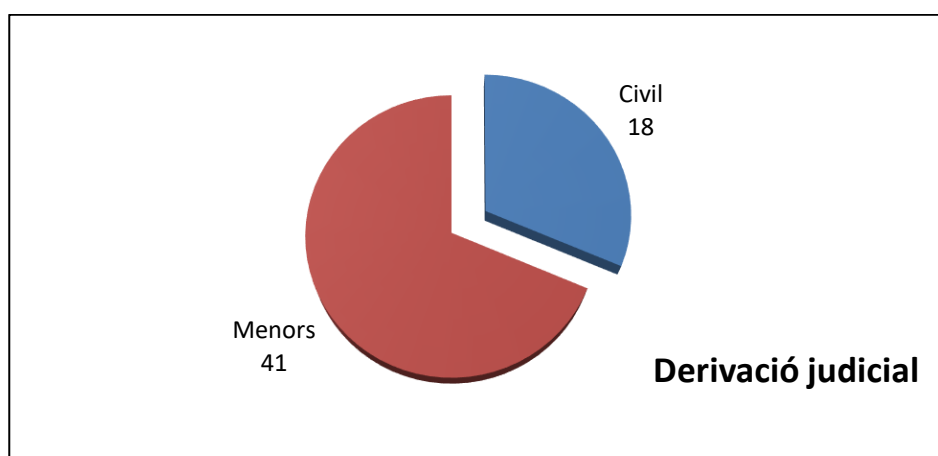
Mesura de protecció. Del total d'infants i adolescents atesos al Servei de Trobada Familiar, 15 resten sota una mesura de protecció, tal com s'observa al gràfic, 6 conviuen en Família Extensa, 3 en Família Aliena i 6 al Centre Residencial d'Acció Educativa.

c) Derivació dels expedients

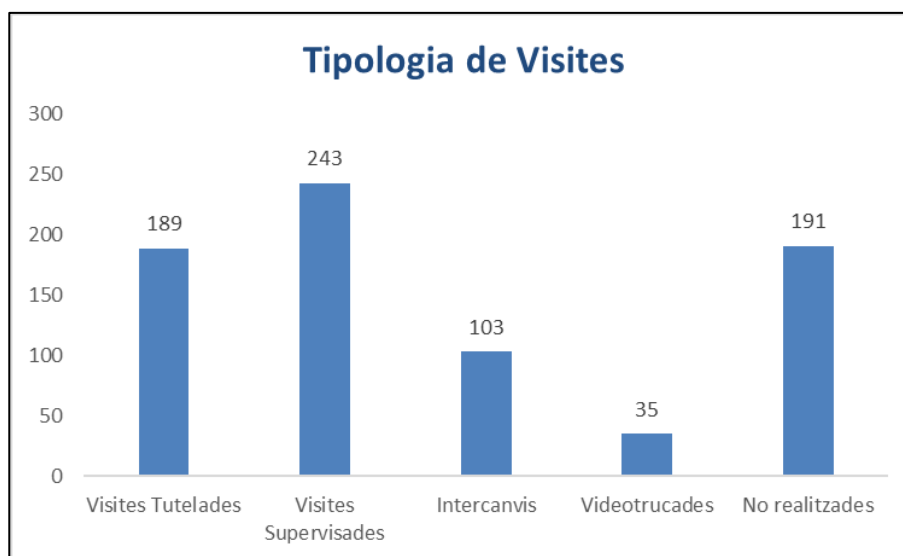
L'accés al Servei de Trobada Familiar es fa mitjançant una resolució judicial, la qual és notificada directament al servei.

De tots els infants i adolescents atesos al STF i que es troben actius actualment, la secció de Civil ha realitzat un total de 18 derivacions, sent la secció de Menors qui executa més derivacions al servei amb un total de 41.

d) Tipologia de les visites

Les visites s'estructuren en funció del tipus prescrit per la resolució judicial i poden ser d'estada (tutelades o supervisades), d'intercanvi o d'acompanyament. La gran majoria de visites que es realitzen al servei, són en la modalitat d'estada supervisada.

Durant aquest any 2022 s'han realitzat un total de 177 visites tutelades, 249 visites supervisades, 35 videotrucades, 91 intercanvis i 169 visites no realitzades.

Pel que respecta a l'ítem de visites no realitzades durant l'any, s'ha fet un desglossament dels principals motius. S'ha diferenciat els dies de visita que cauen en festiu i el servei roman tancat, els dies que les famílies resten de vacances fora del país, ja sigui la part custòdia com la que no, així com si és per motius laborals d'alguna de les parts, o per motius sense cap tipus de justificació i un apartat d'altres en el qual s'inclou diferents aspectes com poden ser empresonaments d'algun dels progenitors/es, progenitors/es que han abandonat el procés i no compleixen amb el règim de visites però no es disposa de cap ordre per finalitzar la intervenció, així com altres motius.

Motiu de les visites no realitzades:

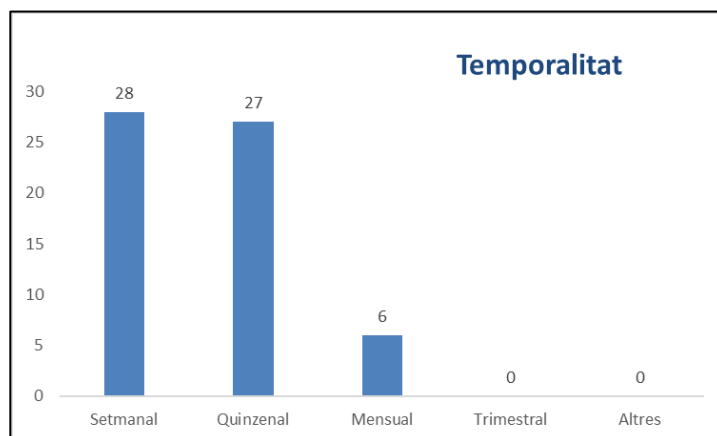
MOTIU	NOMBRE VISITES
Festiu	20
Laboral	5
Sense justificació	22
Altres	106

Un altra dada important que cal ressaltar, és que dels infants i adolescents que estan en seguiment pel STF, n'hi ha 17 que han estat tot l'any inactius, amb això ens referim que no s'ha realitzat cap tipus de contacte entre les persones amb dret de visita i els infants i adolescents. El motiu principal d'aquesta situació, és que després d'informar a la Batllia de les dificultats que hi ha en el cas per tal d'iniciar dits contactes, des del STF no s'ha rebut cap notificació al respecte per indicar la finalització d'aquest.

e) Periodicitat de les visites

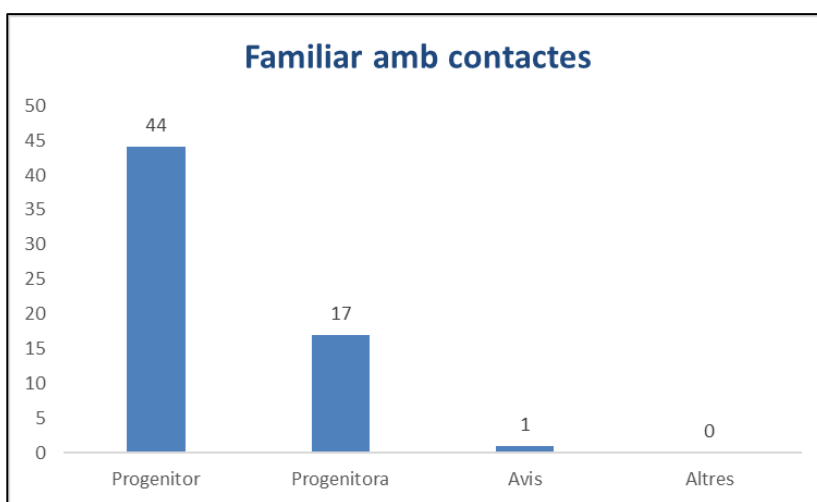
La periodicitat en què s'han de realitzar les visites al STF també ha de venir establerta en la resolució judicial.

Tal com s'observa en el gràfic, les visites setmanals són les més freqüents, seguides de les quinzenals. La resta de modalitats es donen en menys freqüència.

f) Familiars amb dret a visita

Dels casos atesos al STF durant aquest període s'observa que qui té restringit el contacte amb les filles i fills i ha de realitzar un treball de millora a nivell relacional són en major nombre els progenitors.

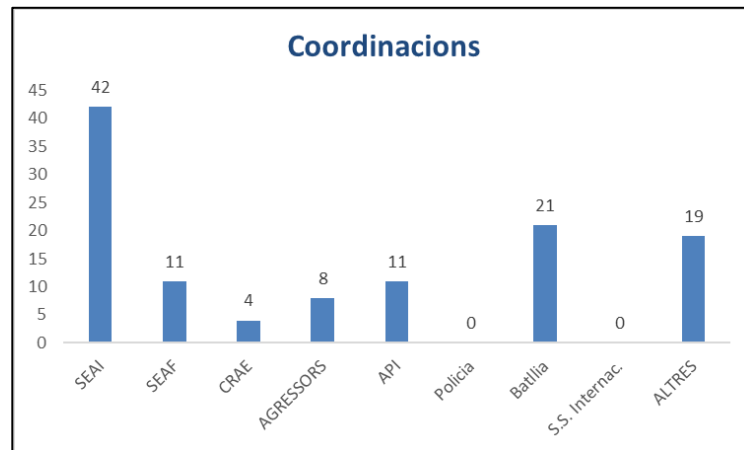

g) Coordinacions efectuades

El SEAIA és un bon coneixedor del recurs i, per tant, un dels principals derivadors al STF a través de la Batllia. Tots els casos que deriva la secció de Menors estan en seguiment pel SEAI. Per aquest motiu, és molt important que hi hagi bona comunicació entre els dos serveis de manera que es pugui realitzar un bon seguiment del cas i donar unes pautes i indicacions a la família que vagin en la mateixa línia d'intervenció.

En quant a les coordinacions que realitza el STF amb la Batllia, aquestes són majoritàriament per clarificar la situació del cas (per manca de documentació, per resoldre dubtes del funcionament del servei, per complementar informació del cas i així poder agilitzar la intervenció).

En el cas dels expedients compartits amb altres serveis externs, podem dir que és molt enriquidor que totes les parts que intervenen en el cas siguin coneixedores de l'evolució que fan els membres de la família, per tal de realitzar una intervenció més acurada a les necessitats familiars.

IV.- Servei Especialitzat d'Adopcions

Naturalesa

L'adopció és un procés legal, psicològic i social, que permet integrar a un infant, en el sí d'una família en la qual no ha nascut, com a context idoni per assolir el seu desenvolupament integral.

Aquest procés vetlla sempre per l'interès superior de l'infant i pel seu benefici, per sobre de qualsevol altre, per legítim que aquest sigui.

La responsabilitat del Servei Especialitzat d'Adopcions és organitzar, gestionar, i desenvolupar, totes les accions derivades d'un procés adoptiu en tota la seva dimensió; adopció nacional, adopció internacional, atenció postadoptiva, etc. ...

A nivell nacional els infants susceptibles de ser adoptats són tutelats per l'organisme responsable de la seva protecció, delegada a la Direcció d'Infància del ministeri encarregat dels Afers socials, a través de la Comissió d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (CAIA) resol l'adopció com a mesura de protecció definitiva.

Per adoptar un infant a nivell internacional cal tenir en compte un procediment on es conjuguen, com a mínim, dues legislacions diferents i la participació acurada dels organismes competents dels dos països que intervenen; el del país d'origen de l'Infant i el del país receptor.

El procés legal de l'adopció internacional d'infants es basa en el Conveni relatiu a la Protecció del Menor i a la Cooperació en Matèria d'Adopció Internacional, signat a la Haia el 29 de maig de 1993, que vetlla perquè tot el procés es faci en interès superior de l'Infant i que:

- ❖ L'Infant sigui declarat adoptable legalment .
- ❖ La família sol·licitant disposi del certificat d'idoneïtat.
- ❖ Que ningú es pugui beneficiar indegudament d'aquesta adopció.

Justificació de programa

La Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, el 20 de novembre de 1989, i ratificada per l'Estat andorrà el 2 de gener del 1996, , en els seus articles 20 i 21, regula el dret a la protecció i assistència especials, per part dels estats, dels infants mancats temporalment o permanentment del medi familiar o quan motius d'interès superior exigeixen que no romanguin en aquest medi.

Així mateix, preveu l'adopció com una de les possibles formes de fer efectiu aquest dret i reitera el principi bàsic de la Convenció de vetllar perquè les adopcions tinguin sempre com a consideració primordial l'interès superior del nen.

Persones beneficiàries i destinataris del programa

Infants en especial situació de vulnerabilitat, risc social i/o abandó, el nucli familiar dels quals no pot garantir les condicions per al seu desenvolupament integral ni la cobertura de les seves necessitats.

Els destinataris del programa són aquelles persones o famílies amb residència legal i efectiva a Andorra que vulguin adoptar un infant o adolescent en situació d'abandó que

reuneixi els requisits legalment establerts. Així mateix, s'adreça a qualsevol persona, entitat, institució o organisme públic (nacional o internacional) que tingui relació amb l'adopció o el procés adoptiu.

Objectius del programa

L'adopció és establir una mesura de protecció a la infància que proporciona una família definitiva a nens, nenes i adolescents que, per determinades circumstàncies no poden romandre a la seva família d'origen.

Funcions

Funcions en relació al procés d'estudi de les famílies adoptives

- ✓ Informació, orientació i assessorament.
- ✓ Formació/capacitació adreçada a les famílies que hi vulguin accedir (condició obligatòria).
- ✓ Estudi i avaluació psicosocial.
- ✓ Intervenció en les dinàmiques familiars i en la pròpia estructura familiar des d'un enfocament psicosocial amb l'objectiu d'acompanyar, recolzar i donar suport a les famílies prop les dificultats que se'n poden derivar de l'adopció.
- ✓ Gestió, tramitació i elaboració dels expedients familiars d'acord a la legislació vigent (ja sigui a nivell nacional o internacional).

Funcions en relació a al/a menor i la família adoptiva al llarg del procés.

- ✓ Preparació i acompanyament a la família a l'infant o adolescent per tal de proporcionar les eines per a la reflexió i l'acció en la seva vida quotidiana.
- ✓ Seguiment de l'infant o adolescent i de la família durant tot el procés.
- ✓ Elaboració d'informes psicosocials de seguiment postadoptiu dels infants o adolescents adoptats (en el marc dels acords establerts amb els països d'origen).
- ✓ Valoració de la situació dels nens, nenes i adolescents i valoració de l'adequació en família.

Funcions en quant a la relació amb altres institucions i professionals

- ✓ Coordinacions amb entitats, professionals, centres i serveis que intervenen directa o indirectament prop dels infants o adolescents adoptats (Autoritats Centrals, Consolats i Ambaixades, Ministeris afins, centres educatius, ECAL's, professionals de l'àmbit de la salut, educadors, CASS, Registre Civil, Batllia Fiscalia, professionals de referència del menor sota mesura de protecció a nivell nacional i Internacional, CAIJ, etc.)
- ✓ Compliment dels acords internacionals (Qüestionaris Conveni de la Haia, Qüestionari ISS, recepció i tramitació de les demandes d'Autoritats Centrals, Qüestionaris Consolats, Acords Ambaixades)

Funcions i/o tasques generals

- ✓ Revisió, actualització, i seguiment de les directives internacionals en matèria d'adopció (Conferència de la Haia de Dret Internacional Privat, Consell d'Europa, ONU, etc.).
- ✓ Seguiment i avaluació de la legislació específica vigent en matèria d'adopció prop dels països d'origen dels menors adoptats a nivell internacional (quotes, canvi en les temporalitats, reformulació dels oferiments, canvis en els seguiments post adoptius, etc.).
- ✓ Desenvolupament de Programes, projectes i/o serveis específics (actualment en desenvolupament del Servei d'atenció postadoptiva).
- ✓ Gestió, tramitació i control dels expedients internacionals i seguiment dels mateixos.
- ✓ Seguiment i avaluació continuada de les ECAL's autoritzades per tramitar adopcions internacionals al Principat d'Andorra.
- ✓ Seguiment dels compromisos internacionals relatius a l'adopció (resposta a qüestionaris internacionals, informes relatius als processos al Principat d'Andorra, etc.).
- ✓ Actualització de les sessions de formació/capacitació de les famílies postulants.
- ✓ Participació en formacions, seminaris i congressos fora del país en matèria adopció.
- ✓ Estudi, proposta i participació en el marc jurídic que envolta l'adopció (nacional i internacional)
- ✓ Avaluació i valoració del Servei

Dades estadístiques del servei

a) Dades generals

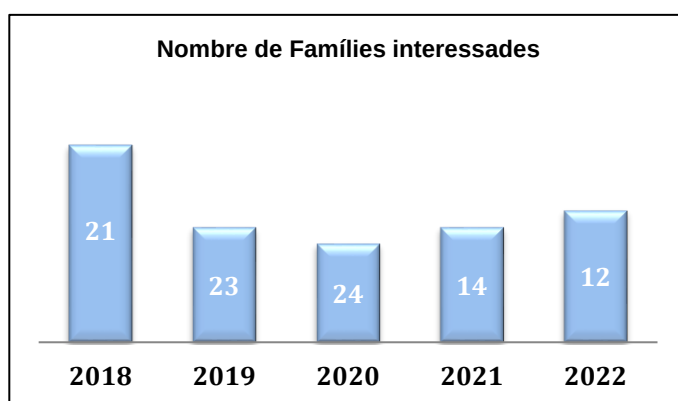
Situació	Nombre famílies
ADOPCIÓ	
Famílies en procés de valoració	7
Famílies a l'espera d'assignació	-
Famílies interessades en adopció	16
Adopcions realitzades	7
FAMILIES ATESES	30
POSTADOPCIÓ	
Famílies en seguiment post adoptiu	45
Infants, adolescents i joves en seguiment postadoptiu	35
TOTAL EXPEDIENTS	110

Aquest any 2022 destaca sobretot per la situació totalment atípica de no haver-hi cap família en espera d'assignació d'una adopció. Això ha estat possible principalment a

l'adopció per part d'una de les famílies que es trobava en espera anys anteriors i l'arxiu de l'expedient de l'altra família així com l'assignació "expres" en només 4 mesos d'espera d'una família valorada aquest mateix any per a la República Eslovaca.

En aquest sentit, les 7 adopcions realitzades durant aquest 2022 representen un increment significatiu en relació a l'any anterior que es van realitzar tan sols dues i relacionades amb el fill del cònjuge. Com es comenta enguany s'han realitzat dues adopcions internacionals, la de República Eslovaca que s'ha comentat i una altra a la República Dominicana, essent circumstància que no s'havia donat feia 4 anys.

Finalment i en relació al número total d'expedients 110, s'observa un increment als de l'any anterior, 90, que corresponen principalment a l'augment del nombre de seguiments postadoptius d'infants, adolescents i joves, 35 enguany en comparació als 24 de l'any 2021.

Tal i com es pot observar en el gràfic, no existeix una diferència significativa, en relació a les famílies interessades en iniciar un projecte adoptiu en els darrers anys, sent 16 les que s'han posat en contacte amb el Servei Especialitzat d'Adopcions.

Com ja hem referit anteriorment, des del 2019 s'observa una tendència a la baixa de les famílies interessades per l'adopció degut entre d'altres, a aspectes vinculats amb el perfil de nens, nenes i adolescents que es poden adoptar, canvis legislatius als estats d'origen, a la imposició de mesures proteccionistes per evitar pràctiques il·lícites, a les millores polítiques i econòmiques d'alguns estats que han propiciat l'adopció nacional enfront la internacional, i a la subrogació, entre d'altres, que tot i ser una pràctica prohibida en la majoria d'estats de dret es donen cada vegada més.

Sessions de formació realitzades al llarg del 2022

Durant aquest any s'han realitzat un total de **16 sessions formatives** a famílies. Comparativament a l'any anterior no es destaca canvis significatius.

Recordem que l'objectiu de les sessions d'informació/formació és acostar al màxim, la realitat adoptiva a les famílies, amb l'objectiu de fer una primera aproximació en l'entorn adoptiu.

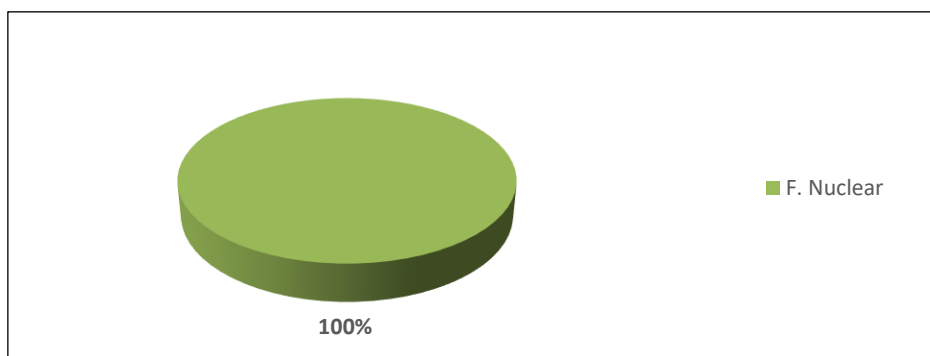
Organització de les sessions de formació (Nombre de sessions realitzades 16)

Sessió 1**Sessió 2****Sessió 3****Sessió 4****Sessió 5**

b) Perfil de famílies en procés de valoració al 2022

Tipus de família

De les famílies que han estat en alguna de les fases del procés de valoració en el decurs de l'any 2022, el 100% corresponen a famílies nuclears (7), de les quals 5 estan relacionades amb processos de valoració de l'adopció del fill del cònjuge¹.

Nacionalitat de les persones sol·licitants en el procés de valoració

Nacionalitat	Sol·licitants	%

¹Les demandes d'adopció del fill del cònjuge sol·licitades per una persona sola (atenent que la parella és la/el progenitor/a) són valorades tenint en compte els criteris establerts per adopció en qualsevol de les seves circumstàncies, resultant d'aquest procés una valoració d'idoneïtat.

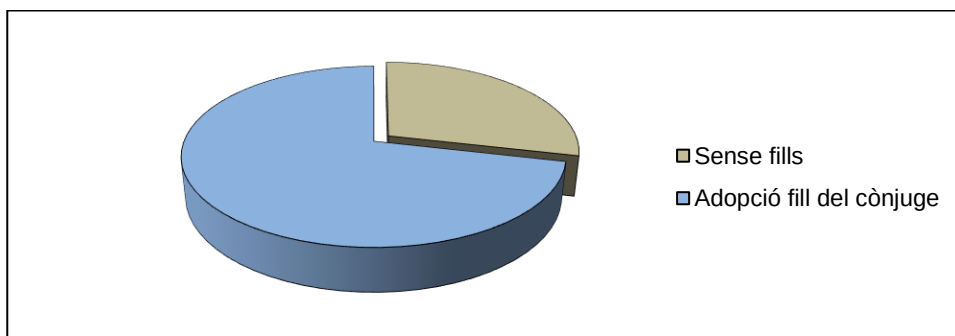
Andorrana	2	14
Espanyola	7	50
Argentina	1	8
Portuguesa	2	14
Brasilera	2	14
Total	14	100%

Seguint la tendència dels darrers anys la nacionalitat espanyola, són l'origen majoritari de les persones postulants que encapçalen el llistat de nacionalitats. Recordar que l'accés a iniciar un procés adoptiu el marca el país de residència (legal i efectiu) i no la nacionalitat, com és mal entén sovint.

Característiques principals de les famílies

Seguint les dades dels darrers anys la majoria de les famílies que es troben o han passat pel procés de valoració d'idoneïtat no tenen fills biològics, sent aquesta característica la principal motivació per accedir a la maternitat/paternitat adoptiva, a excepció de les famílies que es troben en un procés de valoració de l'adopció del fill del cònjuge, les quals l'infant susceptible d'adoptar ja és present al nucli familiar de referència.

Situació	Famílies	%
Famílies sense fills	2	29
Adopció fill del cònjuge	5	71
Total	7	100%

Les valoracions psicosocials es poden considerar com un recurs per poder madurar conjuntament amb la família el seu projecte familiar. En aquest sentit, algunes valoracions seran de caràcter longitudinal, és a dir, en molts casos es pot arribar a la conclusió que cal esperar un temps per poder respondre de manera adequada als requeriments marcats per l'adopció. Aquest factor ens porta a la situació en la que algunes famílies poden suspendre temporalment la seva valoració d'idoneïtat per aprofundir en la maduració alguns factors del seu projecte.

Per tant, per a que una família sigui declarada idònia per a l'adopció s'exigeix, a més d'un seguit d'aptituds, una disposició especial en forma de motivacions, actituds i expectatives cap a l'infant que es desitgi adoptar. L'adopció és quelcom més que cuidar i educar, és també la capacitat de donar resposta a les necessitats que presenta un infant que ha estat negligit i abandonat o separats de la seva família biològica, donant-li un lloc com a fill o filla en el si de la família que implica la seva acceptació incondicional.

c) Característiques de les adopcions al llarg de l'any 2021

Infants

Durant l'any 2022, s'han realitzat un total de 7 adopcions, 5 de caire nacional relacionades directament amb l'adopció del fill del cònjuge i 2 internacionals d'origen dominicà i eslovac.

Origen de l'Infant	Nombre d'adopcions
Nacional	5
Internacional	2
Total:	7

Sexe

Gènere	Infants	%
Masculí	4	57
Femení	3	43
Total	7	100%

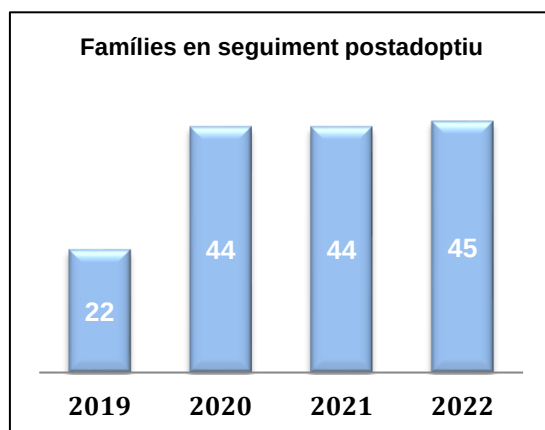
Edat

Edat	Infants	%
Entre 0-3 anys	3	44
Entre 4-6 anys	1	14
Entre 7-9 anys	1	14
Entre 10-12 anys	1	14
Entre 15-17 anys	1	14
Total:	7	100%

d) Característiques del seguiment postadoptiu realitzat l'any 2022

En el decurs del 2022 s'han realitzat un total de **1.172 intervencions**. Dins d'aquestes intervencions es contemplen les pròpies amb als infants, joves i adults adoptats, les de seves famílies, les coordinacions amb d'altres professionals vinculats al cas, etc.

Les dades confirmen la tendència a l'alça en el nombre d'intervencions així com la consolidació del Servei Especialitzat d'Adopcions com a punt de referència en la temàtica adoptiva.

Com es pot observar durant aquest any 2022 ha mantingut pràcticament el mateix nombre de seguiments amb les famílies adoptives. Com es va comentar l'augment significatiu que es va produir en el 2020, relacionat amb les conseqüències de la pandèmia fet que s'ha mantingut al llarg d'aquest any, consolidant-se i reforçant la relació establerta des d'aleshores.

Nombre de famílies

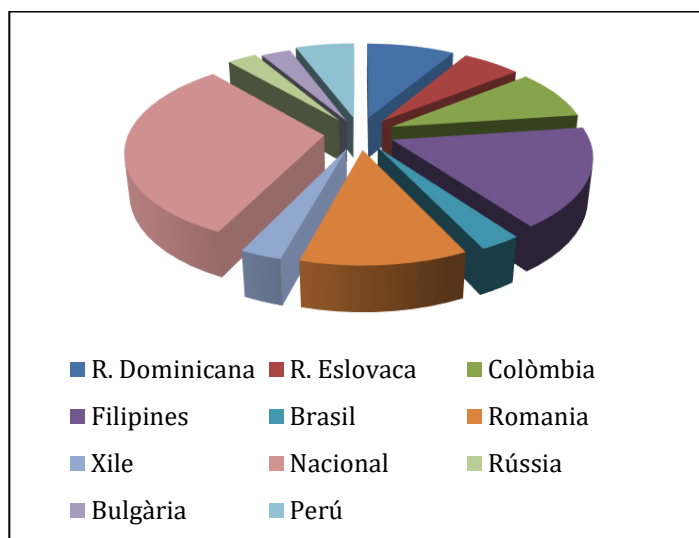
Origen	Nombre Famílies	%
Nacional	7	16
Internacional	38	84
Total	45	100%

Persones ateses

Aquest 2022 han estat 35 les persones adoptades amb les que s'ha realitzat seguiment post adoptiu. Això significa un augment del 45% (11 expedients més) en relació al nombre d'expedients oberts respecte el 2021.

Origen de les persones ateses

Origen	Persones	%
Nacional	11	32
Colòmbia	3	9
República Eslovaca	2	6
Filipines	6	17
Brasil	1	3
Romania	4	12
Xile	1	3
Rússia	1	3
República Dominicana	3	9
Bulgària	1	3
Perú	2	6
Total	35	100%

Només l' 11% (4 infants) de les persones que es troben en seguiment postadoptiu ho estan en el marc de l'atenció postadoptiva obligatòria a nivell internacional establerta per conveni amb els Estats respectius d'origen.

En relació a les dades, cal destacar que el 32% són expedients de persones adoptades a nivell nacional, i respecte les edats el 63% de les persones ateses són major de 18 anys .

Edat i gènere

Edat	Adoptats/des	%
Entre 0-3 anys	1	3
Entre 4-6 anys	3	9
Entre 6-9 anys	2	6
Entre 10-14 anys	6	17
Entre 14-17 anys	1	3
+18 anys	22	62
Total	35	100%

Gènere	Adoptats/des	%
Femení	15	43
Masculí	20	57
Total	35	100%

Com es pot observar la majoria d'intervencions i seguiments realitzats en l'àmbit postadoptiu són prop d'adolescents i joves que amb els majors d'edat sumen pràcticament el 66%.

D'altra banda, a trets generals les demandes continuen estan relacionades amb la recerca i interès pels orígens i l'adopció i conseqüentment per la inquietud que genera als propis adoptats no conèixer els seus orígens, així com a les famílies adoptives d'aquests, que demanen assessorament en l'abordament.

Un altre tipus de demandes han estat les relacionades amb les dificultats del/a seu/va fill/a en l'àmbit escolar, així com de socialització i/o dificultats conductuals i sociolaborals, que ha suposat establir coordinacions periòdiques amb els diversos professionals relacionats amb els infants i joves.

En relació al grup de joves majors d'edat les demandes també s'han vist vinculades a la recerca de feina, fet que es consolidi el programa/servei nou en col·laboració amb el PFSL (Servei d'orientació laboral per joves adoptats), on aquest any han estat 3 joves els que s'han beneficiat.

e) Seguiment estipulat d'obligat compliment acordat amb les Autoritats Centrals d'origen dels nens, nenes i adolescents adoptats.

Els informes de seguiment exigits pels estats d'origen dels infants, tenen per objecte conèixer la integració en la seva família adoptiva.

La seva periodicitat l'estableix el país d'origen dels i les menors. Les famílies estan obligades a la seva complementació i es comprometen a la seva realització.

Països	Nombre d'informes	Durada del seguiment
Colòmbia	1er Informe als 3 mesos (1 info.) posteriorment cada 6 mesos (4 infos.)	Durant 2 anys

Filipines	1 Informe cada 2 mesos (3 infos.)	Durant 6 mesos
República Dominicana	Inicialment als 6 mesos (4 infos.) 1 informe a l'any (3 infos.)	Durant 5 anys
Brasil	1 informe cada 6 mesos (4 infos.)	Durant 2 anys
República Eslovaca	1 informe mensual (1 info.) 1 informe trimestral (6 infos.) 1 informe als 10, 12, 14, 16 i 18 anys (8 infos.)	Fins als 18 anys
Xile	4 informes semestrals (4 infos.)	Durant 2 anys
Etiòpia	1 informe anual (18 infos.)	Fins els 18 anys
Equador	5 informes (3 quadrimestrals i 2 semestrals)	Durant 2 anys
Adopció nacional	1 informe (1 info.)	6 mesos

En relació a l'obligatorietat del seguiment postadoptiu, és fonamental poder donar el suport tècnic durant els primers moments de la convivència adoptiva, com un factor clau que faciliti transitar situacions problemàtiques i que pugui donar resposta el més aviat possible a les necessitats de l'infant i de la família, per evitar possibles situacions de cronificació i conflicte, que es podrien evitar o minimitzar amb el suport i l'acompanyament escaient en cada situació.

Relacions Internacionals

Andorra va ratificar el Conveni relatiu a la Protecció dels Infants i a la Cooperació en matèria d'Adopció Internacional, fet a la Haia al 1993, que estableix garanties en el procediment d'adopció internacional y que ens vincula amb els diferents països d'origen dels nens i nenes adoptats.

Encara que existeixin d'altres països que no han ratificat el conveni amb sistemes garantistes, l'adopció en països que l'han ratificat té un procediment més clar i transparent.

No obstant, inclús entre els països que són part del Conveni de La Haia, existeixen importants diferències en aspectes de procediment que cal revisar periòdicament, sent imprescindible revisar periòdicament la pàgina oficial de la Conferència de dret internacional privat de la Haia, per tal de revisar els canvis publicats.

Països de tramitació

Països	Data de l'acord	Autoritat Central
--------	-----------------	-------------------

Colòmbia	2000	Autoritat Central – ICBF (tramitació directe) -Instituto Colombiano de Bienestar Familiar-
Filipines	2001	Autoritat Central – ICAB (tramitació directe) -Intercountry adoption Board-
República Dominicana	2006	Autoritat Central – CONANI (tramitació directe) -Consejo Nacional para la Niñez y la Adolescencia-
Brasil ²	2012	CEJA -Comisión Estatal de Adopción-
República Eslovaca	2014	Autoritat Central – CIPC (tramitació directe) -Centre for the International Legal Protection of Children and Youth-
Xile	2016	Autoritat Central – SENAME (tramitació directe) -Servicio Nacional de Menores-
Equador ³	2019	ECAI – AAiM (intermediaris) MIES -Ministerio de Inclusión Económica y Social-

Seguiment institucional amb els països d'origen

En el decurs de l'any 2022 s'han realitzat **176 coordinacions** amb entitats internacionals: Autoritat Central República Eslovaca, Sra. Faktorova traductora jurada de referència per l'Autoritat Central d'Andorra a Eslovàquia, Autoritat Central República Dominicana, Sr. Alfonso Armenteros, advocat de referència de l'Autoritat Central d'Andorra, Autoritat Central d'Equador, Sra. Sílvia Muzzelle, representants d'AAiM (ECAI), Autoritat Central Colòmbia, IIS/CIR International Socials Service, Oficina de Dret Internacional Privat de la Haia (HCCH), Ambaixada EE.UU a Espanya, Ambaixada d'Espanya a la República Dominicana, Ambaixada Francesa al Vietnam, Ambaixada d'Andorra a Madrid, i d'altres

² En el decurs del 2021, AAiM deixa de tenir acreditació per tramitar expedients a través de la seva entitat a la República Federal del Brasil. Des de l'Autoritat Central d'Andorra a l'espera de la notificació formal es contacta amb l'Autoritat Central de Brasil per verificar que com a Estat membre del Conveni de la Haia es podran tramitar demanades d'adopció internacional directament des de la nostra Autoritat Central.

³ En el decurs del 2022, AAiM tanca el conveni de col·laboració amb Equador i deixen sense efecte el MOU (memoràndum d'enteniment que existeix entre les dues Autoritats Centrals). Cal doncs verificar amb Equador si podem continuar col·laborant directament des de l'Autoritat central o pel contrari no accepten la candidatura d'Andorra per realitzar adopcions internacionals al seu país.

Autoritat Central	Persona de contacte	Periodicitat de contacte
República de Colòmbia ICBF (Instituto Colombiano de Bienestar Familiar)	Dr. Gloria Maria Calderón Villalba, defensora de família con funciones de Secretaria Comité de Adopciones Dra. Olga Maria Velasquez de Bernal (representant jurídica de les famílies a Colòmbia)	Comunicacions formals amb l'ICBF: - Autoritat Central: Bianuals
Filipines ICAB (Intercountry adoption Board)	Dra. Bernadette Abejo Directora de l'ICAB	Comunicacions formals de l'ICAB: - Autoritat Central: Bianuals
República Federal del Brasil CEJA (Comissão Estadual Judiciária de Adoção Internacional-CEJAI/SP)	Fabiana Cardoso Martins de Souza ACAF/DRCI/SENAJUS Ministério da Justiça e Segurança Pública	Comunicacions formals de la CEJA: - Autoritat Central: Bianuals
República Dominicana CONANI (Consejo Nacional para la Niñez y la Adolescencia)	Lic. Amelia Paniagua Directora del Departament adopcions de CONANI Dr. Alfonso Armenteros Márquez, representant jurídic de les famílies a la República Dominicana	Seguiment quincenal i fins i tot setmanal amb els representants de l'Autoritat Central. Comunicació setmanal, amb el representant jurídic de les famílies, el Sr. Alfoso Armenteros - Autoritat Central: Setmanal
República Eslovaca Centro para la Protección Legal Internacional de Menores y Adolescentes de la República Eslovaca	Sra. Alexandra Staruchová Responsable del Departament d'Adopcions internacional Sra. Edita Pfundtner Directora del Centre de Protecció Legal Internacional de Menors i Adolescents	Seguiment setmanal/quincenal amb l'Autoritat Central: - Autoritat Central: Setmanal
Xile SENAME (Servicio Nacional del Menor)	Sra. Susana Tonda, Directora del SENAME (nova directora general des de juny 2018)	Comunicacions formals de SENAME: - Autoritat Central: Bianuals
Equador MIES (Ministerio de Inclusión Económica y Social)	Sra. Cristina Huayamave Directora del Departament d'Adopcions Internacionals Representant de l'ECAI AAiM. Amàlia de Cara (Directora) Silvia Muzzelle (Coordinadora)	Seguiment trimestral amb l'ECAI que de tramitació AAiM - Autoritat Central: Trimestral

5. ALTRES PROGRAMES I SERVEIS

I. Psicologia Forense

Introducció

La figura del psicòleg forense va estar creada durant l'any 2018, amb l'objectiu de realitzar els informes pericials psicològics de les possibles víctimes d'abús sexual o de maltractament infantil agut. Aquesta creació ha estat per donar resposta al compliment de la disposició final segona de la Llei 6/2014 de serveis socials i sociosanitaris, on es recull el Programa de detecció, notificació i actuació en casos de violència, abús sexual i situacions de risc envers els infants. Així com la Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets de la infància i l'adolescència, on es recull la protecció dels infants i dels adolescents contra qualsevol tipus de maltractament. Aquest professional està adscrit a l'Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat.

Les funcions que es duen a terme mitjançant el psicòleg forense són:

- Realització d'entrevistes per determinar els fets denunciats, el possible agressor, la seva temporalitat i/o altres elements que es considerin d'important rellevància.
- Elaboració i lliurament dels informes pericials sol·licitats per la Batllia d'Andorra.
- Prova preconstituïda.
- Enregistrament de les declaracions de les víctimes.
- Aplicar la psicometria que es consideri escaient en cada cas.
- En el cas que fos necessari realitzar més declaracions, seria convenient que es fessin per aquesta professional.
- Col·laboració, coordinació i/o assessorament amb qualsevol professional que estigui implicat en el procés judicial.
- Participació en totes aquelles accions que tinguin per objectiu la promoció d'actuacions preventives i d'actuacions que intervenen en el procés judicial prop de menors.

Cal destacar que les funcions del psicòleg forense estan compartides amb les funcions de psicòleg del Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (SEAIA).

Com a característica excepcional de l'any 2020, es destaca que hi ha hagut un confinament total, conseqüència de la pandèmia causada per la COVID-19; fet que ha dificultat la detecció i la derivació. De fet, els peritatges realitzats durant aquest any han estat a partir del mes de juny i especialment nombrosos durant l'últim trimestre.

Característiques

Actualment hi ha una plaça de psicòleg forense, ocupada per una psicòloga forense amb formació especialitzada i experiència en el tema, tot i que els peritatges es realitzen per dos professionals, essent aquest últim el cap de l'àrea d'infància, ja que disposa de la formació específica requerida.

Els destinataris són totes aquelles persones menors d'edat en les que hi hagi un procés legal obert i que es consideri que han pogut ser víctimes d'abús sexual o maltractament físic agut.

Els informes es realitzen a petició expressa de l'Hble. Batlle, en base a una denúncia en la que la víctima o algun representant legal exposa una situació d'abús sexual o maltractament infantil agut, ja sigui intrafamiliar o extrafamiliar.

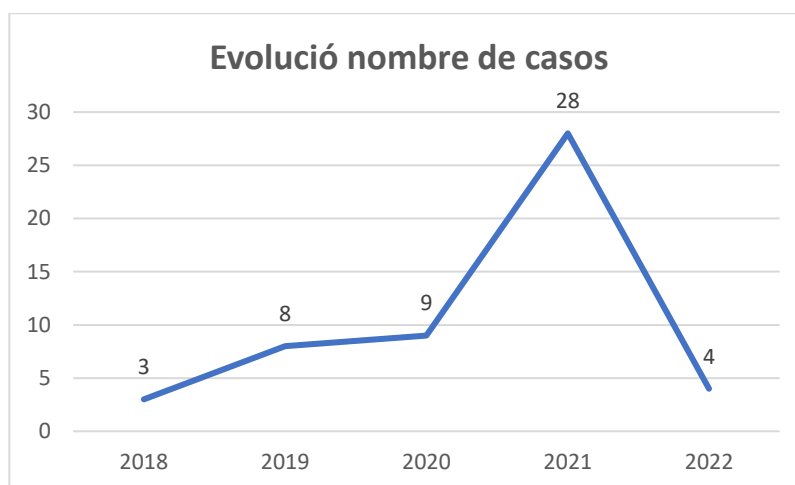
Dades estadístiques

a) Introducció

Durant l'any 2022, per motiu de la baixa laboral de la psicòloga forense, les dades d'intervenció s'han vist afectades per aquestes circumstàncies i, per tant, des del mes d'abril fins a final d'any, no s'ha pogut portar a terme cap tipus d'intervenció.

D'aquesta manera, s'han realitzat 4 intervencions, 3 expedients de presumptes abusos sexuals a menors i 1 expedient de presumpte episodi de maltractament físic agut.

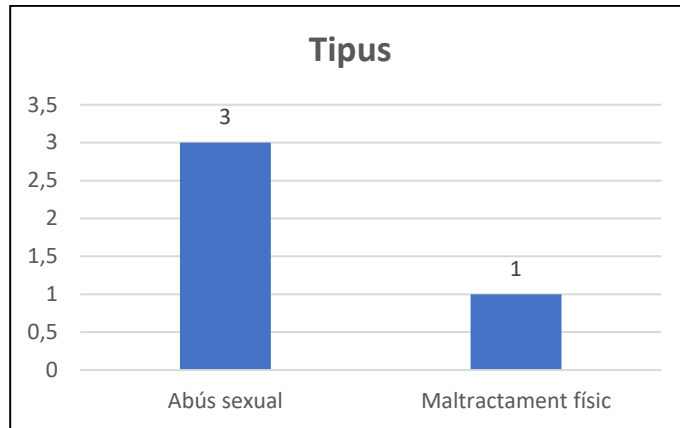
En el gràfic següent es pot veure l'evolució dels infants i adolescents atesos els darrers anys.

b) Dades respecte la intervenció realitzada

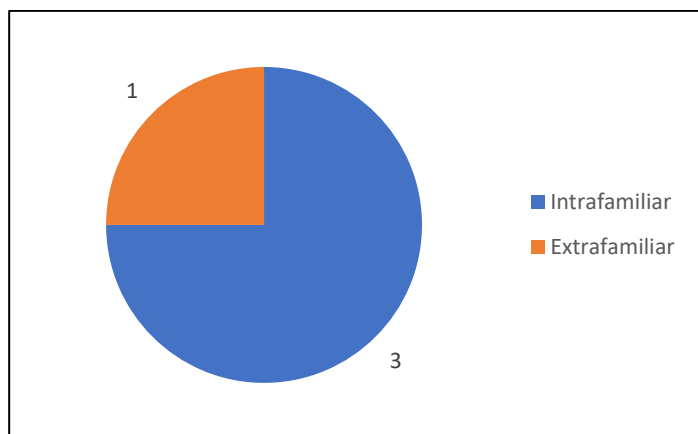
Tipus de maltractament infantil atès

Durant aquest any s'han realitzat 3 valoracions d'abús sexual infantil i 1 valoració de maltractament físic agut.

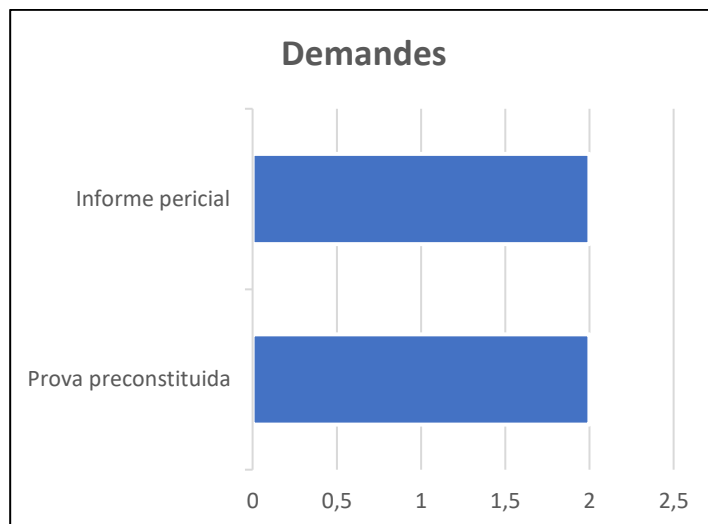
Tipus de relació amb el presumpte agressor

Pel que fa al tipus de relació mantinguda amb el presumpte agressor, s'han atès 3 situacions intrafamiliars i 1 extrafamiliar.

Tipus d'intervenció efectuada

En relació a la tipologia d'exploració que s'ha realitzat, 2 han estat constitutives de proves preconstituïdes i 2 han estat declaracions, en ambdós casos s'ha realitzat la valoració i l'informe pericial pertinent.

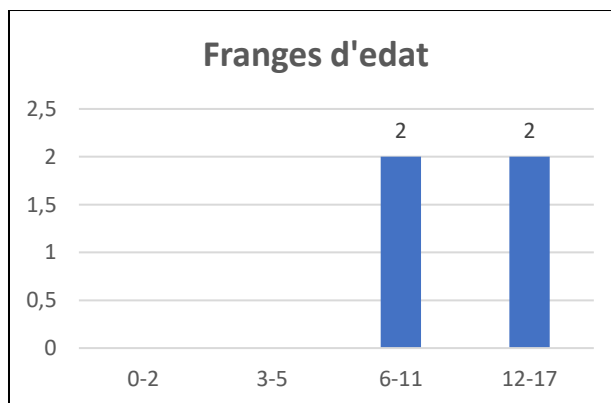
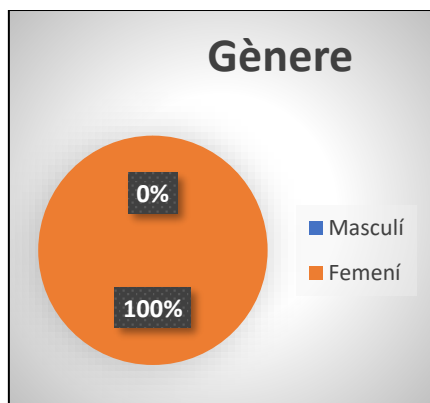

c) Dades sociodemogràfiques

A continuació s'exposen les dades sociodemogràfiques rellevants dels menors atesos pel servei durant l'any 2022:

Gènere i edat

Dels 4 menors atesos durant aquest any, els 4 són de gènere femení, no havent atès cap menor de gènere masculí. Pel que fa a l'edat, s'ha realitzat el peritatge a 2 adolescents d'entre 12 i 18 anys i 2 menors entre 6 i 11 anys.

II. Programa UNITS

Introducció

La Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents, i els objectius estipulats en el Pla d'Acció del Govern d'Andorra 2020-2023, Horitzó 23(H₂₃), estableix que és necessari un projecte amb l'objectiu de prevenir i actuar davant d'infants i adolescents que pateixen situacions de risc social.

El projecte UNITS té l'objectiu de potenciar la detecció i notificació de situacions de risc que afectin els infants de les escoles bressol i les escoles de maternal i primera ensenyança, mitjançant accions preventives i actuacions coordinades entre els professionals de l'àmbit educatiu i els de l'àmbit social (amb l'Àrea d'Atenció a les Persones i les Famílies i l'Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència).

En el cas de l'àmbit educatiu, el projecte es centra en els recursos que atenen a menors de 0 a 12 anys degut a la vessant preventiva d'aquest, però també perquè resulta ser el grup diana més complex a l'hora de valorar, atès que mostra més dificultats d'expressió, a diferència dels adolescents, i requereix d'una visió més professional i especialitzada. Finalment, destacar que en la major part dels centres que imparteixen segona ensenyança al Principat, gaudeixen d'una figura social que realitza el suport en els casos d'adolescents en situacions de risc.

El present projecte es basa en una sèrie de mancances detectades a les quals cal fer-hi front, potenciant la coordinació constant entre l'àmbit educatiu i social, podent arribar a formar als professionals del primer àmbit i acompanyar-los per detectar i actuar davant situacions en que un menor es trobi en risc evitant que la seva situació es deteriori, i rebent el suport necessari una vegada s'activa el protocol PAI o PAS.

Per altra banda, Serveis Socials ha de promoure un procediment àgil i eficaç per tal d'intervenir amb les famílies una vegada s'hagi activat el protocol, per evitar la cronificació de la situació de risc detectada i l'agreujament d'aquesta.

Així mateix, mantenir el contacte directe entre els dos àmbits, per tal de transmetre en tot moment aquella informació necessària pels centres educatius o les escoles bressol, i mantenint un treball en xarxa que permeti també, derivar i activar els recursos adients a la situació de l'infant i la seva família.

Per tot l'exposat, es pretén promoure una intervenció més acurada i adaptada a les necessitats dels infants i adolescents, des d'una perspectiva especialitzada en la protecció a la infància.

El Programa UNITS disposa d'una educadora social per a realitzar el seguiment i assessorament als centres educatius així com a les escoles bressol.

Destinataris

Els destinataris del servei són els menors de 0 a 12 anys residents al Principat d'Andorra que pateixen una situació de risc i els centres educatius de maternal i primera ensenyança i les escoles bressol.

Objectius

- 1) Fomentar un treball conjunt entre les escoles bressol i els centres educatius de maternal i primària amb els serveis que atenen els infants i adolescents en risc del Departament d'Afers Socials i Joventut:
 - a. Establir una figura de coordinació entre els professionals de les escoles bressol i centres educatius de maternal i primària, amb els serveis que atenen infància en risc del Departament d'Afers Socials i Joventut, promovent el treball en xarxa.
 - b. Informar dels recursos adequats a la situació de risc social detectada.
 - c. Traslladar la informació rellevant de l'infant als responsables de l'àmbit educatiu i de l'àmbit social.
 - d. Promoure la formació en els professionals de l'àmbit educatiu referent als indicadors de risc social.
- 2) Afavorir una detecció i actuació precoç vers infants vulnerables que pateixen situacions de risc social:
 - a. Donar suport als responsables de les escoles bressol, els centres educatius i als mestres i monitors, en la detecció dels indicadors de risc social dels infants.
 - b. Acompanyar als referents educatius dels infants en circumstàncies que s'hagi detectat una situació de risc social i s'hagi d'activar un protocol de l'àmbit social.
 - c. Fomentar la detecció precoç per tal d'evitar la deterioració de les situacions de risc dels menors.
- 3) Promoure una actuació social àgil en l'avaluació de la situació de risc social de l'infant
 - a. Determinar els indicadors de risc social i la intervenció que s'haurà de dur a terme per a reconduir-ho.
 - b. Establir i donar compliment als terminis del protocol.

Antecedents. Dades de la prova pilot

El projecte UNITS s'inicia el mes de febrer del 2021 amb l'objectiu principal de promoure la prevenció i realitzar un acompanyament als centres educatius i escoles bressol en la detecció, derivació i actuació en casos d'infants en situació de risc.

Es divideix en dues proves pilots, la primera de febrer a juny del 2021, i la segona de setembre a desembre del 2021.

A trets generals, hi ha hagut una resposta positiva per part dels centres educatius i les escoles bressol des de l'inici del projecte, pel fet d'haver-se sentit acompanyats i haver pogut formar part del procés de detecció i avaluació de les situacions de risc, coneixent el procediment general conjuntament amb el Ministeri d'Afers Socials.

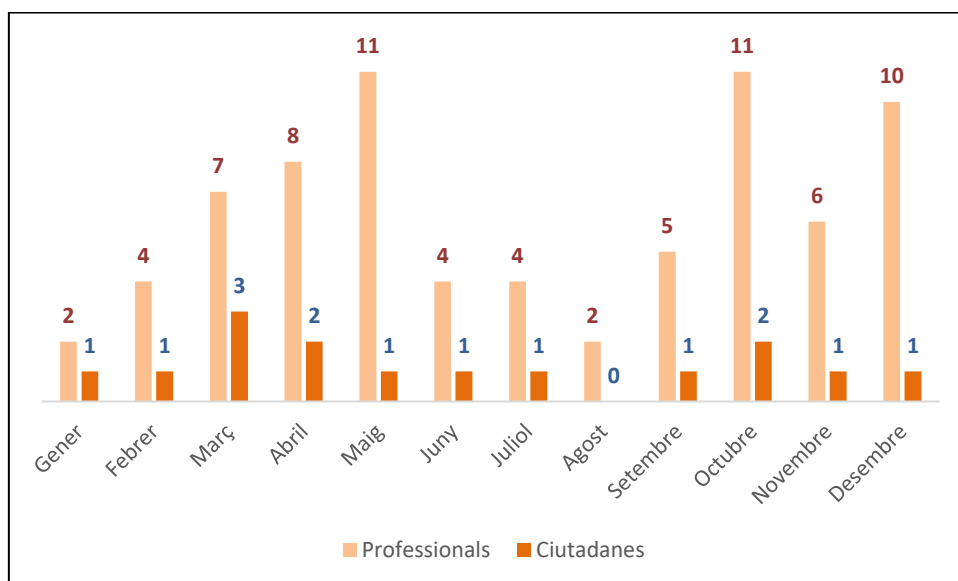
Per tant, s'inicia l'any 2022 amb un projecte ferm el qual s'amplia definitivament a tots els centres educatius de maternal i primera ensenyança i les escoles bressol del Principat.

Les activacions PAS han estat nombroses durant l'any 2022, ja que els professionals són coneixedors cada vegada més del circuit a seguir i dels recursos existents per part del Departament d'Afers Socials, així com els ciutadans, els quals es mostren més actius en la detecció i notificació de situacions de risc.

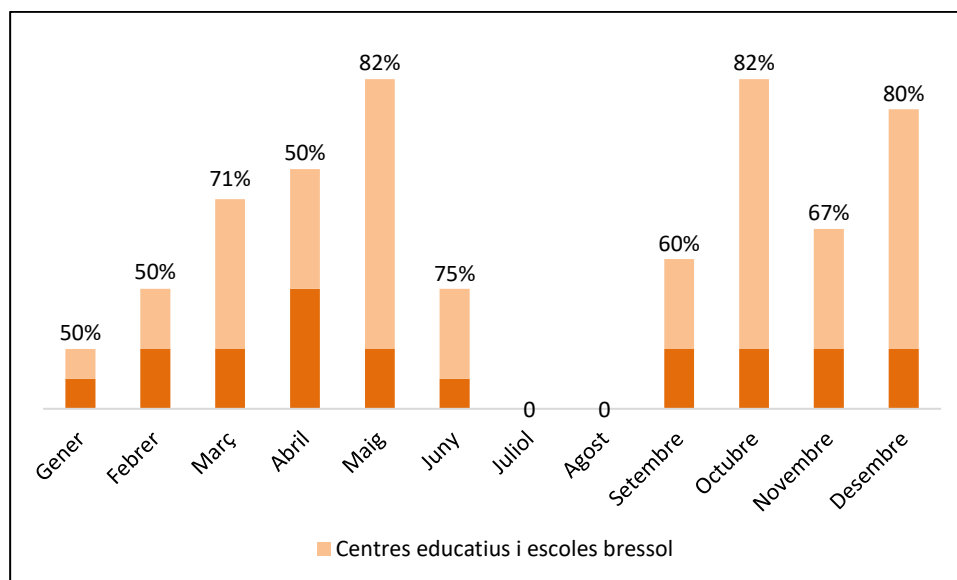
a) Avaluació quantitativa. Activacions Protocol PAS

Al gràfic següent es poden constatar les notificacions PAS realitzades durant tot l'any 2022 dividides entre aquelles que han realitzat professionals i aquelles que han realitzat ciutadans.

De les activacions realitzades per professionals en destaquen varis serveis, però sobretot se'n diferencien els centres educatius els quals han estat en gran part el servei que ha notificat més situacions de risc social d'algun menor. Aquest fet és degut a diferents aspectes, i un d'ells és degut a l'acompanyament realitzat per part del projecte UNITS, el qual fomenta i motiva la detecció de situacions de risc, en promou la sensibilització i la necessitat de compartir-ho amb els diferents agents, i incentiva a l'activació del PAS.

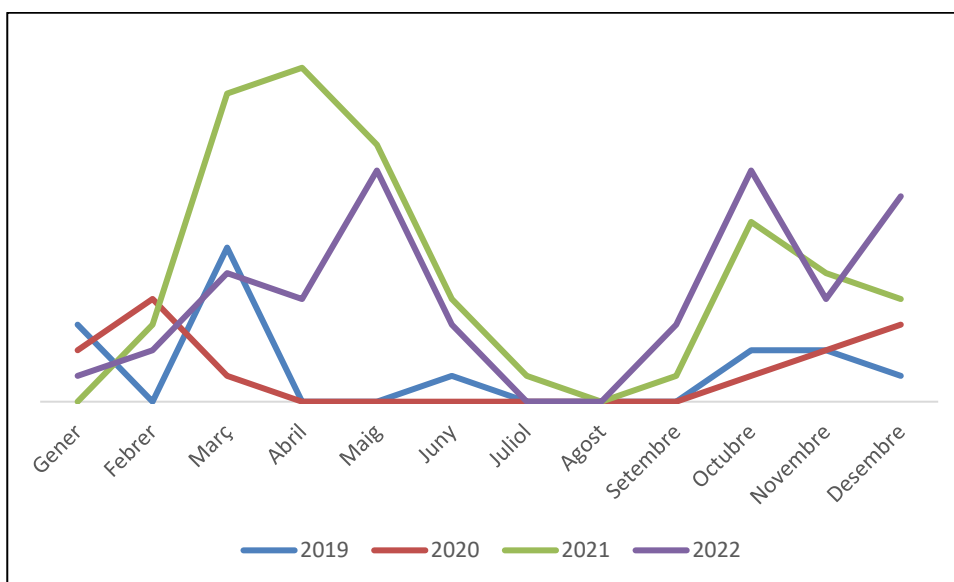

Altrament, del total de notificacions realitzades per part d'un professional durant tot l'any 2022, en el següent gràfic es mostra el percentatge que representen les notificacions realitzades per part d'un centre educatiu o d'una escola bressol.

Per últim, es mostra al següent gràfic l'evolució des de l'any 2019 referent a les notificacions de situacions de risc per part dels centres educatius o les escoles bressol.

Es pot constatar com el primer any que s'aplica el projecte UNITS, l'any 2021, hi ha dos períodes de més notificacions, coincidint en l'inici de cada una de les proves pilot. En canvi, durant l'any 2022 les notificacions han estat constants, i més variades pel que fa als centres educatius.

Se'n continua diferenciat el sistema andorrà, el qual és el sistema que ha realitzat més activacions durant l'any 2022

	Primera Ensenyança d'Andorra la Vella	4
--	---------------------------------------	---

Sistema andorrà	Primera Ensenyança de Sant Julià de Lòria	1	
	Primera Ensenyança d'Escaldes-Engordany	1	
	Segona Ensenyança d'Encamp	10	
	Segona Ensenyança d'Ordino	3	
	Segona Ensenyança d'Andorra la Vella	3	
	FP	2	24
Sistema francès	Primera Ensenyança d'Encamp	3	
	Primera Ensenyança d'Andorra la Vella	2	
	Primera Ensenyança de Sant Julià de Lòria	1	
	Primera Ensenyança d'Escaldes-Engordany	1	
	Lycée Comte de Foix	5	12
Sistema espanyol	Col·legi Maria Moliner	1	
	Institut Maria Moliner	1	2
Escoles confessionals	Sant Ermengol	3	
	Col·legi Maria Janer	1	4
Escoles privades	Àgora Andorra International School	1	
	British school	1	2
Departament de Suport a l'Ensenyament, Innovació i Avaluació Educativa (Inspecció Educativa)		5	

6. TELÈFON 175

Introducció

El 19 de novembre del 2020, s'efectua un Conveni de Col·laboració entre Andorra Telecom i el Ministeri d'Afers Socials, Habitatge i Joventut per activar el número de telèfon curt 175.

La creació d'aquest número de telèfon s'origina en motiu de l'article 69.3 de la Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents, que estableix que " El ministeri encarregat dels afers socials ha d'establir una línia telefònica gratuïta i permanent, i els mitjans i les aplicacions telemàtiques que permetin la col·laboració de la ciutadania en la notificació de les situacions o les possibles situacions de desprotecció, i en particular les situacions de risc o de desemparament en què poden trobar-se els infants i els adolescents".

Que tenint en compte aquest article de la Llei 14/2019, l'existència d'un telèfon d'atenció als infants en risc durant les 24 hores dels 365 dies de l'any és una obligació per a Andorra.

Aquest telèfon atén les trucades de les persones que vulguin notificar casos de sospita de situacions de risc o vulnerabilitat d'infants o adolescents d'Andorra o demanar orientació sobre aspectes relacionats amb la protecció i l'adolescència en risc.

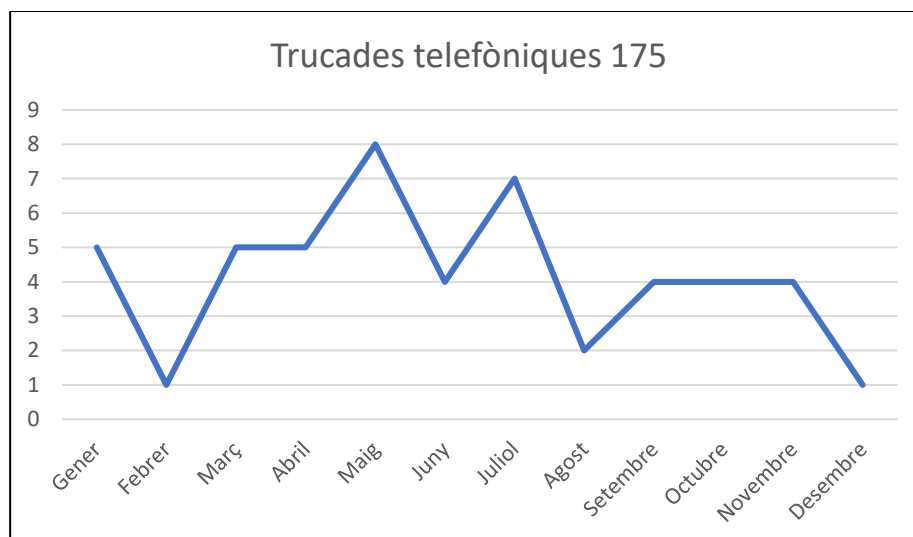
El telèfon 175 està vinculat al telèfon fix 874800 del Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat durant l'horari d'atenció al públic de l'administració general i fora d'aquest horari, està vinculat al número 350 555, que és el telèfon de guàrdia.

Dades de l'any 2022

El nombre de trucades telefòniques rebudes al número 175 ha estat de 50, mentre que l'any 2021 van ser 113. Hi hagut un descens important en el nombre de trucades. Les trucades telefòniques distribuïdes en els mesos de l'any han estat de la següent manera:

MESOS	TRUCADES
Gener	5
Febrer	1
Març	5
Abril	12
Maig	8
Juny	4
Juliol	7
Agost	2
Setembre	4
Octubre	4
Novembre	4
Desembre	1

TOTALS	50
--------	----

7. CAMPANYES DE DIFUSIÓ I SENSIBILITZACIÓ

En el marc del **Dia europeu per a la protecció dels infants contra l'exploració i l'abús sexual** es va organitzar l'estrena a Andorra del curtmetratge "Quiet" del director de cinema andorrà Hèctor Romance amb una taula rodona on hi participa la psicòloga de la Fundació Vicky Bernadet, Sra. Pilar Polo, i la Sra. Elsa Rodríguez, psicòloga de l'Institut de la Ment.

Dimecres
16
de novembre
a les 19 h

Amb motiu del
**Dia Europeu de la protecció dels infants
contra l'exploració i l'abús sexual**
(18 de novembre)
us invitem a la preestrena del curtmetratge

Quiet

Del director de cinema andorrà:
Hèctor Romance

Després es realitzarà una taula rodona amb el
director del curtmetratge, la Sra. Elsa Rodríguez
psicòloga de l'Institut de la Ment i la Sra. Pilar
Polo psicòloga de la Fundació Vicky Bernadet
que realitza atenció, prevenció i sensibilització
de l'abús sexual a menors

Lloc: Cinemes Illa Carlemany

*Places limitades
s'haurà de confirmar a infancia@govern.ad*

Govern d'Andorra

També en el marc d'aquest Dia europeu, es continua amb la campanya a les xarxes socials de #trencaelsilenci iniciada l'any 2021 conjuntament amb el Ministeri d'Esports i Cultura. La campanya s'emmarca dins el projecte de prevenció de l'abús sexual infantil en l'àmbit esportiu incentivada l'any 2018 gràcies a la campanya del Consell d'Europa *Start To Talk*.

L'any 2021 es va iniciar la campanya #trencaelsilenci que estava formada per uns cartells que van comptar amb la col·laboració de quatre esportistes del Programa ARA (Programa d'Alt Rendiment d'Andorra) Candelaria Moreno, Silvio Moreira, Sergi Casabella i Mònica Dòria i es va efectuar difusió a les xarxes socials de Govern i d'esportistes del país i la penjada de cartells a diferents instal·lacions esportives del país. Enguany, s'ha tornat a comptar amb els esportistes per fer una nova adaptació de la campanya.

**UN INFANT DE CADA CINC
HA PATIT ABÚS SEXUAL**

**L'ABÚS SEXUAL TAMBÉ
EXISTEIX EN L'ESPORT**

**L'ABÚS SEXUAL DEIXA
CICATRIUS QUE NO ES VEUEN**

**TU EL POTS PROTEGIR!
TRUCA AL 175**

#TRENCAELSILENCI

**PER MÉS INFORMACIÓ:
WWW.AFERSSOCIALS.AD**

Mònica Doria · Canoa i Caiac

Silvio Moreira · Karate

Govern d'Andorra

8.- ALTRES DADES: EL PROTOCOL D'ACTUACIÓ SOCIAL (PAS)

Introducció

El mes de novembre del 2020, es publica el Decret de l'11-11-2020 d'aprovació del Reglament regulador del procediment de notificació i actuació social de les situacions de risc dels infants i els adolescents i el Protocol (PAS).

La Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents assenyala que s'han d'establir els mecanismes de coordinació necessaris per garantir una cooperació efectiva en la prevenció, la detecció, la notificació i la derivació del maltractament als infants i els adolescents per garantir l'atenció immediata i la recuperació física i psíquica, així com la reinserció social i la intervenció judicial corresponent. Altrament, la Llei 14/2019 també evidencia la necessitat de revisar els protocols existents en aquesta matèria i, tenint en compte que el 5 de maig del 2005 es va aprovar el Protocol d'Actuació en casos d'infants en perill (PACIP) tot i ser un instrument útil que havia fet possible l'actuació coordinada dels professionals encarregats de la protecció a la infància i l'adolescència, havia quedat obsolet, ja que al llarg dels anys han sorgit noves realitats i necessitats socials.

Un aspecte rellevant d'aquest nou protocol és que l'obligació de notificar o denunciar el coneixement o la sospita fonamentada d'una situació de risc o desempament s'estén a la ciutadania, que ha de col·laborar en la detecció i la notificació d'aquestes situacions. També cal destacar la modificació del procediment en quant a la notificació per part dels professionals, emprant els mitjans telemàtics per a efectuar-la a través de la pàgina web Aferssocials.ad.

Objectius del protocol

Els objectius d'aquest protocol són els següents:

- a) Protegir els infants i adolescents en situació de risc i vetllar perquè es desenvolupin en entorns segurs.
- b) Garantir la seva activació quan es detecti una situació de risc per iniciar la intervenció i promoure els recursos necessaris per a l'infant o adolescent i la seva família.
- c) Assegurar la funció ciutadana i professional d'atenció i protecció dels infants i adolescents.
- d) Sensibilitzar el col·lectiu de professionals que treballen prop de la infància i l'adolescència de les situacions de risc i capacitar-los i responsabilitzar-los per identificar, detectar i notificar situacions d'aquesta mena.
- e) Evitar la victimització secundària agilitzant els processos que concerneixen els infants i els adolescents i evitant la duplicitat d'intervencions.

Procediment

El procediment, una vegada detectada una situació de risc, segueix amb les fases següents:

1. *Notificació.* La ciutadania i els professionals, especialment els que treballen en els àmbits dels afers socials, la salut, l'educació, la justícia, la cultura i el lleure, i les autoritats que per raó de la seva professió o el seu càrrec tinguin coneixement o sospites fonamentades d'una situació de

desprotecció en què es troba un infant o un adolescent, en particular d'una situació de risc o de desemparament, ho han de notificar o denunciar als òrgans competents segons el protocol (PAS)

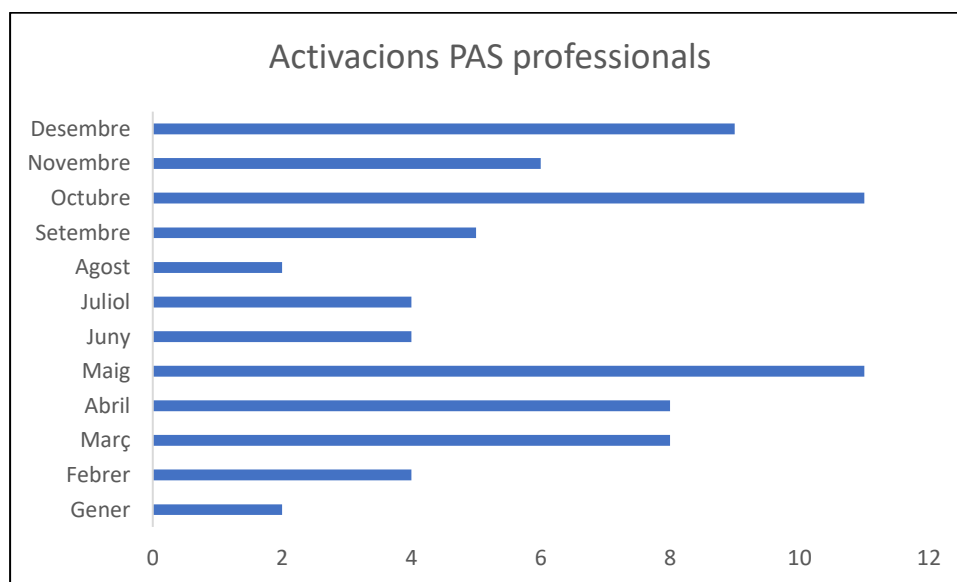
2. *Cribratge*. Estudi previ de la situació per part de l'Equip de Cribratge.

3. *Valoració del risc*. En funció de les conclusions de l'Equip de Cribratge, s'ha d'assignar un professional referent competent, que ha d'efectuar la valoració de risc de l'infant o l'adolescent segons el que preveu el PAS. L'objectiu de la fase de valoració és concretar la situació de risc, la severitat del dany ocasionat a l'infant o l'adolescent, la probabilitat que es torni a produir, el grau de satisfacció de les necessitats de l'infant o adolescent i, finalment, els recursos familiars i de l'entorn.

4. *Intervenció social*. S'inicia amb el propòsit de reconduir els indicadors de risc detectats i garantir el desenvolupament i les necessitats de l'infant o l'adolescent que s'hagin pogut vulnerar. En aquesta fase s'ha de promoure l'aplicació d'intervencions o recursos d'atenció social i educativa que permetin disminuir o eliminar la situació de risc, en els termes establerts al protocol (PAS) i la Llei 14/2019.

Dades de l'any 2022

Durant el 2022, s'han activat **74 notificacions per part de professionals** i **15 notificacions per part de la ciutadania**. A continuació s'observa el detall per mesos de les notificacions efectuades per part dels professionals i la ciutadania.

Mes	Notificacions ciutadania
Gener	2

Febrer	0
Març	1
Abril	1
Maig	1
Juny	0
Juliol	4
Agost	3
Setembre	1
Octubre	1
Novembre	2
Desembre	1
Total	17

Àmbit dels professionals notificants

Majoritàriament, les notificacions efectuades enguany han estat dels centres escolars, seguits pels professionals del SAAS del HNSM traient el servei d'urgències/SUM. Respecte les notificacions provinents dels centres escolars, es pot observar com el projecte UNITS continua influenciant en l'augment de les notificacions (veure dades del programa).

Pel que s'observa, enguany hi ha hagut un augment de les notificacions per part del servei d'urgències de l'HNSM i per altres professionals vinculats al SAAS.

Serveis i àmbits professionals	Notificacions
Escola	41
Escola bressol	1
Salut Mental HNSM	3
Servei Urgències HNSM	5
Altres HNSM	14
Inspecció educativa	5
Comuns	2
Logopedes/psicòlegs	3
Total	74

Equip de cribatge i derivacions

Després de rebre les notificacions a través del correu electrònic infancia@govern.ad, l'equip de cribatge ha efectuat l'estudi previ i ha acordat efectuar les següents derivacions:

Notificacions professionals		
SSAP	53	71,62%

SEAIA	21	28,38%
Total	74	100%

L'any 2021, la derivació al SSAP va ser del 75,82%, per tant, es pot observar com hi ha hagut enguany menys derivació al SSAP que l'any passat i s'ha augmentat la derivació al SEAIA, fruit d'haver determinat que les situacions notificades eren considerades situacions de risc greu o desemparament.